

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, GRUODŽIO-DECEMBER 16, 2017 • Vol. CVIII NR. 145

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-15-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 61 diena!

Iš k.: Rokų klebonas Virginijus Gražulevičius, Amandas Ragauskas ir Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas Tomas Karanauskas Marytės mugėje. Kęsto Kazlausko nuotr.

Dalyvius stebinę čiuožėjai. Pirmoje eilėje iš k.: Val, Aidas ir Slava, antroje eilėje – Marta, Emily, Jackie ir Ivana.

Oi, kas dėjosi antrą Advento savaitgalį LA Šv. Kazimiero parapijoje!

AMANDAS RAGAUSKAS

Adventinio susikaupimo penktadienis su kun. V. Gražulevičiumi

Adventas – susikaupimo laikas, kada laukiame užgimstančio Pasaulio Išganytojo. Jonas Krikštytojas kviečia ištiesinti ir išlyginti kelius ateinančiam Atpirkėjui, Motina Bažnyčia ragina per Susitaikymo sakramentą pagerbti jo atėjimą. Tuo tikslu visose katalikų bažnyčiose rengiami susikaupimo ir atsinaujinimo tikėjimo susitikimai, kuriuos praveda daž-

niausiai kunigai svečiai. Ir ne dėl to, kad vietiniai būtų nusibodę, bet dėl to, kad atsinaujinimui geriau tinka kunigas svečias, kaip naujas raugas, užraugšiantis tikinčiųjų širdyse naują gyvą tikėjimą.

Per šių metų adventinį susikaupimą nauju raugu su Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos tikinčiaisiais dalijosi svečias iš Lietuvos, Rokų klebonas kunigas Virginijus Gražulevičius. – 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Auksiniai plaukikai – R. Meilutytė ir D. Rapšys – 9 psl.

Aloyzui Baronui – 100! – 10 psl.

Advento popietė ČLM

Ar atpažįstate mus, nuostabios Advento pasakos veikėjus?

ČLM nuotr.

Grudžio 9-ąją Čikagoje žemę padengė pirmasis sniegas, ir mažiesiems Čikagos lituanistinės mokyklos mokinukams, kurie vyko į šventę mokykloje, buvo daug džiaugsmo.

Šiemet tėveliai ir seneliai buvo sukviesti į Advento popietę. Dalyvavo patys mažiausieji, tai – kiškiai (mokytojos Silvija Eglėnaitė, Rasa Zakaraus-

kienė), vaikų ratelis (mokytojos Romana Samoška, Brigita Kanclerytė) ir darželis (mokytojos Skirmanta Orintienė ir Sandra Abrutienė). Įdėmiai Advento pasaką sekė ir bandė prisijungti patys mažiausieji mokyklos mokinukai – tėvų ir vaikų klubo vaikučiai (mokytojos Rima Prišmantienė ir Justina Ališauskaitė). – 5 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Džiūgauju, nes mane rengia išganymo rūbais

KUN. GEDIMINAS KERŠYS

Dar tebegyvename adventinio laukimo rimtyje dvasiškai suklusę ir susitelkę ties artėjančio stebuklo nuojauta, tačiau jau persimame Kalėdų džugesiu ir šviesa. Šis sekmadienis ne veltui tad vadinamas džiaugsminguoju. Liturgijos Mišių pradžios tekstuose kelis kartus suskamba kvietimas džiūgauti, džiaugtis, pralinksėti, nes Viešpats jau arti. Arti tas, kuris mus priartins prie dieviškosios šviesos, išgelbėjimo iš tamsybių, kuris mus šventins savąja Dvasia, kad turėtume amžinąjį gyvenimą.

Adventas – laikas pasiruošti Kalėdų šventei. Advento laiką būtų galima palyginti su viso žmogaus gyvenimo laiku, kuris yra kaip laukimas susitikimo, ar laikas, kuriame bandomė suprasti, kas yra kas.

Evangelijos džiaugsmas nėra bet koks džiaugsmas. Jo priežastis yra žinojime, jog esi priimtas ir mylimas Dievo. Dievas atėjo mūsų išgelbėti, padėti ypač tiems, kurių širdis yra pasimetusi. Jo buvimas tarp mūsų mus sustiprina, sutvirtina, padrąsina. Prisiminkime kelis pavyzdžius: „Džiūgauk!“ – pasveikina angelas Mariją (Lk 1, 28). Marijai lankantis pas Elzbietą, Jonas šokteli savo motinos iščiose (plg. Lk

1, 41). Savo giesmėje Marija skelbia: „Mano dvasia džiaugiasi Dievu, savo Gelbėtoju“ (Lk 1, 47). Jėzui pradėdamas savo tarnybą, Jonas sušunka: „Šiam mano džiaugsmui dabar jau nieko netrūksta“ (Jn 3, 29). Pats Jėzus pradžiunga Šventąja Dvasia (plg. Lk 10, 21). Jo žinia yra džiaugsmo šaltinis: „Aš jums tai kalbėjau, kad jumyse būtų manasis džiaugsmas ir kad jūsų džiaugsmui nieko netrūktų“ (Jn 15, 11).

Adventiškame laukime – Dievo pasirodymo žmonių istorijoje šventimo – daug kas teikia džiaugsmo potyrių. Tačiau iš kur kyla šis džiaugsmas? Jis kyla pirmiausia ne iš to, kad gimė Kūdikius, ir dabar esame laukime Jo gimimo šventės. Džiaugsmą gimdo gilioji šio įvykio prasmė. Tai iš esmės susitikimo džiaugsmas – tarp Dievo, kuris Jėzuję regi atbaigtą žmoniją ir žmogaus, kuris Jėzuję regi Dievo jam suteiktą pažadą. Ir tai kalbėjo jau pranašas Izaijas: „Širdingai aš džiaugsiuosi Viešpačiu, mano siela džiū-

gaus Dievu manuoju, nes jis mane rengia išganymo rūbais“. (Iz 61,10)

Šiandienos džiaugsmo sekmadienyje girdėtoje evangelijoje Jonas Krikštytojas pabėga nuo žmonių plojimų ir džiaugsmo, bet jis drąsiai taria, kad „tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate“, – Jonas Krikštytojas palieka Viešpačiui teisę ateiti pas žmones tyliai ir paprastai, rizikuojant savo didybe, šlove, dievišku vardu. Jonas puikiai žino, kad „tyruose šaukiančiojo balsas“ niekam nieko neįrodo. Kad viskas priklausu nuo žmogaus ištarto „taip“. O tada ir pajusime ateinantį džiaugsmą. Dievas tikrai ateina. Jis yra amžinojo ir nesibaigiančio džiaugsmo Šaltinis. Išdrįskime jį pasitikti ir ištarti jam „taip“ – Viešpatie, būk mano gyvenimo Džiaugsmu.

Amerikos pulkininko dovana Lietuvai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kaune esantis Vytauto Didžiojo karo muziejus neretai sulaukia įvairių dovanų iš jo lankytojų, tarp jų ir užsienio piliečių. Neseniai jį pasiekė vertinga ir netikėta dovana iš Jungtinių Amerikos Valstijų – čia gyvenantis pulkininkas Arthur J. Keating nutarė padovanoti šiam muziejui savo asmenines uniformas. Visos trys jo JAV kariuomenės uniformos – kasdienė, kovinė bei išeiginė jau eksponuojamos šio muziejaus pagrindinėje salėje.

Amerikietis Lietuvoje viešėjo šių metų gegužės mėnesį ir tada apėlankė Vytauto Didžiojo karo muziejų. Jis apžiūrėjo čia esančius eksponatus, pasakojančius apie karybos istoriją ir labai susidomėjo ir jais, ir pačiu muziejumi, tad nutarė ir pats kažkuo prisidėti prie kariuomenės istorijos išsaugojimo.

Dovanodamas tris savo karines uniformas, pulkininkas atsiuntė ir laišką, kuriame rašo, kad labai džiaugiasi galėdamas perduoti šią dovaną karo muziejui. „Priklausydami NATO aljansui mes padedame vieni kitiems užkirsdami kelią kariniams konfliktams ir saugodami taiką pasaulyje. Tikiuosi, kad mano dovana bus mažas abiejų laisvų valstybių ir kariuomenių

Pulkininkas iš JAV muziejui dovanojo tris savo uniformas.

A. Vaškevičiaus nuotr.

vieningumo simbolis“, – teigė pulkininkas A. J. Keating.

Muziejuje šalia visų trijų uniformų lietuvių ir anglų kalbomis pateikta trumpa informacija ir apie patį pulkininką. Čia rašoma, kad jis gimė Bronxe, New Yorke. Pabaigęs koledžą, tapo Maryland mokyklos mokytoju. Vykstant Vietnamo karui, 1968 m. būsimasis pulkininkas metė mokytojo

darbą ir įstojo į JAV kariuomenę.

Baigęs Artilerijos karininkų rengimo mokyklą, 1969 metais A. J. Keating tapo Lauko artilerijos jaunuoliu leitenantu. Ištarnavęs armijoje 27-erius metus, jis gavo pulkininko laipsnį, o 1995 m. išėjo į atsargą. „Dėl didelio atsidavimo tautai ir jos žmonėms, Arthur J. Keating lydėjo sėkmę visus jo tarnavimo metus. Didžiau-

sias jo palikimas – pavyzdys kitiems, padrąsinantis žmones siekti to, ko jie iš tikrųjų nori“, – rašoma informacijoje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Redaktorė Virginija Petruskienė

ŽAIBIŠKI POKALBIAI

„Prisiminimai – nenuvertėjantis turtas“

Visi mes ateiname iš vaikystės. Ir tai, ką iš ten atsinešame, didele dalimi nulemia mūsų gyvenimą. Paprastai vaikystė yra tėvų meilės ir saugumo jausmo, nerūpestingų minčių metas. Dar – pats audringiausias kasdieninių atradimų ir pasaulio pažinimo laikas. Tų atradimų ir pažinimų būna įvairių ir jie sėkmingai transformuojasi į mūsų pasąmonėje nugulančius prisiminimus. Sakoma, kad prisiminimai yra pats didžiausias nede-gantis, neskęstantis ir nenuvertėjantis žmogaus turtas. O prisiminti seniai praėjusius įvykius – tai tarsi dar kartą išgyventi tam tikrą praėjusį savo gyvenimo laikotarpį.

Ar dažnai prisiminimuose grįžtame į savo vaikystę? Kiek jų iš šio laikotarpio mes išsaugome? Ar

ties, kad galėtume vartyti prisiminimus tarsi nuotraukų albumą? O gal atminties kampelyje tūno vos kelios apdriskusios, patamsavusios fotografijos, kurių nenorėtume iškelti į dienos šviesą? Pasąmonė yra tokia nenuspėjama, kad nežinai, kuriame savo daugybės labirintų posūkyje ir kokia tvarka ji sukabins tas mūsų prisiminimų nuotraukas...

Ar dažnai prisimenate savo vaikystę? Ar daug turite išsaugoję prisiminimų iš šio savo gyvenimo laikotarpio? Kokie iš jų šiandien jums yra patys ryškiausi?

Iš savo vaikystės mes kiekvienas atsinešame ne tik prisiminimus, bet ir kai kurių suvokimų. Pavyzdžiui, man susiformavo supratimas, kaip yra svarbu kuo daugiau laiko skirti vaikams. Mes šeimoje su vyru stengiamės su savo berniukais praleisti kuo daugiau laiko. Kai kur nors susiruošiamo keliauti, niekada jų nepaliekame, keliaujame kartu. Aš viliojosi, kad mano vaikai, būdami užaugę ir prisimindami vaikystę, ras vietas ir tiems prisiminimams, kaip kartu keliavome, kaip miegojome automobilyje ir kiek smagių akimirklų kartu išgyvenome.

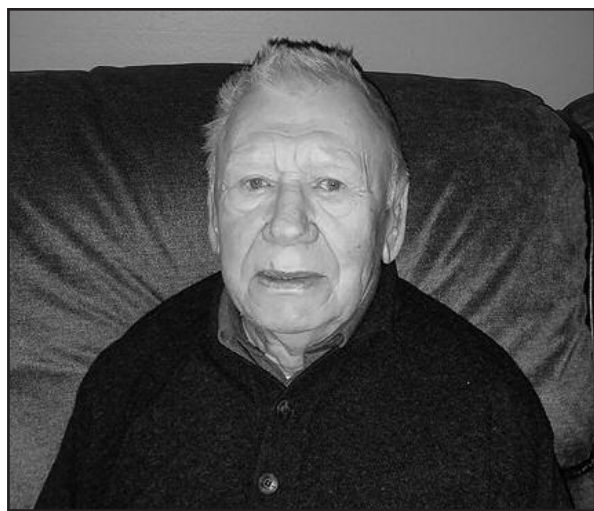

Ona Steponavičienė,
viešnia iš Lietuvos:

Nedaug ką prisimenu iš savo vaikystės, o ir tie išlikę mano prisiminimai yra labai blankūs. Pamenau, kad būdama dar labai maža išėjau iš namų ir viena nuėjau į bažnyčią. Ten tuo metu kunigas dalijo komunią. Aš atsiklaupiau į tą komunią priimančių žmonių eilę, tai ir man davė. Paskui atsėdau bažnyčioje ant suolo ir ėmiau sūpuoti kojas. Pamenau, prie manęs priėjo tokia vienuolė ir paklausė, kur mano tėvai ir kur aš gyvenu. Aš parodžiau ranka į tą pusę, kur maniau, kad gali būti mano namai. Ji man davė saldainių ir parvedė namo. O ten barė mano mamą už tai, kad manęs mažos neprižiūri.

Žinau, kad tuo metu, kai gyvenome nelabai toli nuo bažnyčios, vyko karas. Prie mūsų namų buvo didelis sodas, o už to sodo kareiviai kasė duobes. Pamenau, kad mano keleriais metais vyresnė sesuo sakydavo, jog prie tų duobių buvo šaudomi žmonės.

Dar miglotai pamenau pokarį, kai buvau jau truputį paūgėjusi. Prisimenu, kad aš su vyresniais broliu ir seseria laukdavau per naktį eilėje prie duonos parduotuvės. Žmonių toje eilėje būdavo daugybė. Kai atveždavo duoną, pirkdavome tiek, kiek tik buvo galima. Mes, vaikai, namuose atsipjaudavome po riekę tos duonos ir kramtydami sausą, lėkdavome į gatvę žaisti. Mama bardavosi, kad neišnešiotume visos duonos, nes neliks ko valgyti.

Vytautas Vasiliauskas,
pensininkas, atvykęs iš Lietuvos pavišėti JAV:

Savo vaikystę kartais prisimenu, bet dabar, kai man tenka atsakyti į „Draugo“ klausimą, prisiminimai susidėsto tarsi keista mozaika. Aš vaikystėje, prieš kokių 70 metų, esu skaitęs „Draugą“. Kelis šio laikraščio numerius mano senelis buvo parsivežęs iš Amerikos. Šioje šalyje jis lankėsi tris kartus. Pokario metais, kurie formavo daugelį mano ryškiausių prisiminimų, turėti šį laikraštį buvo labai pavojinga. Tuometinių sovietinių laikraščių, kurie žmonėms buvo brukami per prievartą, nelabai kas skaitydavo. Už kelias kapeikas buvo galima jų įsigyti visą šūsnį. Kaime tais laikraščiais kaip tapetais klijuodavo trobos sienas. Mano senelių ir tėvų name kambarių sienos buvo išklijuotos sovietinių vadų veidais, nes paprastai jų portretai būdavo spausdinami pirmuose laikraščių puslapiuose.

Pamenau, senelis iš Amerikos buvo parsivežęs barzdaskutę. Todėl savaitgaliais kaimo vyrai susirinkdavo į mūsų sodybą nusiskusti ta stebuklinga barzdaskutę. Aš, tuo metu kokių septynerių metų vaikas, nuobodžiaudamas susigalvodavau smagų užsiėmimą. Pasiėmęs šakutę, tiems laikraštiniuose tapetuose nufotografuotiems žmonėms pagražindavau veidus: išbadydavau akis, ausis, „paryškindavau“ antakius. Man niekas nedraudė to daryti tol, kol vienas geranoriškai nusiteikęs kaimynas nepatarė mano tėvams mane sudrausminti. Jis perspėjo, kad kaime gyvenantys sovietiniai aktyvistai gali būti labai patenkinti, pamatę išbadytas savo stabų akis.

Aš, vaikas, mačiau tokių pokario vaizdų, išgyvenau jausmų, kurių prisiminimai gyvi iki šiol. Pamenau, kaip pirmą kartą pas mus į trobą naktį atėjo partizanai. Kaime juos vadindavo „miškiniais“, nes tie vyrai slėpėsi ir gyveno miške. Pirmiausiai per duris pasimatė šautuvo vamzdis, paskui įgriuvo būrys vyrų. Man tąsyk buvo baisu to šautuvo.

Dar prisimenu, kad kai kurių iš tų vyrų kūnai buvo suguldyti prie kelio priešais bažnyčią. Mes, vai-

kai, į mokyklą turėdavome eiti tuo keliu. Tačiau mums būdavo labai baisu, todėl, kad nereikėtų matyti tų negyvų vyrų, mes eidavome aplinkui, per laukus. Žiemą iki pažastų brisdavome per sniegą, bet vis vien tuo keliu pro bažnyčią nekeliavdavome.

Julija Mrazauskienė,
dviejų berniukų mama:

Savo vaikystę prisimenu kaip šviesų ir laimingą laiką. Ryškiausiai prisimenu savaitgalius, kuriuos vaikystėje praleisdavau su savo babyte Genovaite. Ji gyveno Kaune. Mes abi eidavome pasivaikščioti po senamiestį ir tokių pasivaikščiavimo metu visada užsukdavome į vieną bažnyčią. Joje skambėdavo vargonų muzika. Bet aš prisimenu ne pačią muziką, bet greičiau patį ritualą: pasiklausome vargonavimo, tuomet einame į Laisvės alėjoje esančią kavinę „Pingvinas“. Joje aš valgydavau ledus, o babytė gerdavo kavą. Pamenau, ji sakydavo: „Julyte, nevadink manęs močiute“. Nes ji tuo metu būdavo jauna. Mūsų pasivaikščiavimai po Kauno senamiestį buvo jau seniai, gal prieš trisdešimt metų. O dabar mano močiutei siek tiek daugiau negu 70, ji gyvena Čikagoje.

Redaktorius Amandas Ragauskas

VAKARIS

Oi, kas dėjosi antrą Advento savaitgalį LA Šv. Kazimiero parapijoje!

Atkelta iš 1 psl.

Penktadienį, gruodžio 8-ąją, po šv. Mišių jis kalbėjosi su parapijiečiais apie Advento susikaupimo reikšmę ir prasmę. Pasipasakojo, kaip prieš keturiolika metų buvo paskirtas į Kauno priemiestį – Rokus įkurti naują parapiją, kaip tam tikslui buvo išgyta keramikos gamyklos kultūros namų salė, kaip būrėsi tos parapijos bendruomenė. Klausiamas, kada statys naują bažnyčią, atsakė, kad jis kuria gyvą bažnyčią, o tokia bažnyčia reikia ne pastato, o tyrų tikinčiųjų širdžių.

Pertraukė tarp pokalbių metu vaišingas Šv. Kazimiero parapijos klebonas kunigas Tomas Karanauskas klebonijoje vaišino susikaupimo dalyvius sumuštiniais, pyragu ir kava. Antroje dalyje svečias dalijosi prisiminimais apie vyskupo Jurgio Matulionio paskelbimo palaimintuoju iškilmėmis, vykusiomis šių metų vasa-

kaitė, todėl ir mugė pavadinta jos vardu. Ką jau ką, bet Marytę parapijoje pažinojo visi, o jei kas lankydavosi pirmą kartą, ji pati prisistatydavo, bet ne dėl to, kad pasirodytų svarbi esanti, o dėl to, kad naujai besilankantys pasijustų jaukiai, kaip savi tarp savų. Todėl ir mugės nuotaika visada pakili.

Daugiausiai visus domino skėnėstai, kuriuos pagamino išradingosios šeiminkės. Vyrų akį, aišku, traukė gintarinis krupnikas ar ryškiaspalvė uogų traukinė. O visų šių gėrybių buvo apstu. Palepinę gomurius, lankytojai dairėsi įvairiaspalvių suvenyrų kalėdinėms dovanoms. Jautėsi, kad nepatenkintų ir šiais metais nebus.

Sensacingas ledo spektaklis parapijos salėje

Su ledo pasirodymu man šį kartą nutiko kaip tam apaštalui Tomui, kuris nepatikėjo Kristaus prisikėlimu, kol nepalietė jo žaizdų. Skaitau Generalinio konsulato aplinkraštyje, kad Lietuvos dailiojo čiuožimo čempionas Aidas Reklis rengia kalėdinį spektaklį ant ledo. Su s i d o m ė j a u.

Skaitau toliau ir netikiu savo akimis: mūsų parapijos adresas. Galvoju, gal suklydo, bet permastęs daug metų pažįstamą parapijos rajoną, niekaip neprisiminiau, kur jame galėtų būti čiuožykla. Po kelių dienų man paskambino iš parapijos ir klausia, ar aš negalėčiau paaikškinti Aidiui, kaip veikia salės apšvietimas ir garso įranga. Aišku, sutikau – ar gaila žmogui padėti, bet vistiek

Atminimo nuotrauka – su čiuožėjais ir šokėjais.

Kęsto Kazlauskas ir Aido Reklis archyvo nuotraukos

ra Lietuvoje, pasakojo apie jo gyvenimą, iškęstas kančias dėl tikėjimo.

Vėliau susikaupimo dalyviai uždavė svečiui įvairių klausimų. Vienas iš labiausiai rūpimų buvo: kokia Lietuvoje padėtis su pašaukimais kunigystei. Dėl pašaukimų skaičiaus kun. Virginijus klausiančiųjų labai nudžiuginti negalėjo, bet buvo įdomu pasiklausyti jo prisiminimų apie savo kursą, kai į seminariją 1993 metais stojo net 40 klierikų, iš kurių kunigais buvo iššventinti daugiau nei pusė stojusiųjų. Įdomu tai, kad kun. Virginijus ir kun. Tomas yra bendrakursiai, o iš jų kurso Lietuvoje yra iššventinti net du vyskupai: Kęstutis Kėvalas ir Linas Voldpjanovas.

Kaip ir visada susikaupime daugiausiai dalyvavo vyresnio amžiaus žmonės. Gaila, kad jaunesnieji neprišėdė prie kelių Išganytojui tiesinimų, o juk nežinome nei dienos, nei valandos...

Kalėdinė Marytės mugė

Sekmadienį, po Mišių, visi skubėjo į parapijos kiemėlį, kur jų laukė jau kelintus metus iš eilės rengiama spalvinga kalėdinė mugė. Jos pradininkė – šviesios atminties Marytė Šepi-

Mugės šurmulyje.

negaliu patikėti, kad jis čiuož parapijos salėje.

Kai susitikome ir pasikalbėjome, supratau, kad toli gražu dar nežinau, ką galima padaryti šiuolaikinių technologijų pagalba. Sutarėme su Aidu, kad padėsiu jam su apšvietimu ir įgarsinimu, o visa kita jo valioje.

Puikus dailiojo čiuožimo meistrų

Ir mažoje erdvėje galima sukurti magiją.

Dėkingi žiūrovai ilgai plojo čiuožėjams.

pasirodymas. Visi, kurie stebėjo programą, liko nustebinti. Netikintys savo akimis galėjo paliesti „ledą“, kuri atstojo tvirtas plastikas, užlietas silikonu, kad pačiužos lengvai slystų jo paviršiumi. Programoje dalyvavo trys moterys ir trys vyrai ledo šokėjai, operos solistė iš Ukrainos ir mūsiškė šokių grupė „Retro“. Tegul gailisi tie, kurie nematė. Tai buvo puiki Aido ir jo draugų kalėdinė dovana lietuviams. Pernai panašią programą surengęs Orange County, Aidas sulaukė tik keleto lietuvių, todėl šiais metais, nepabijojęs didelių kaštų surengti tokį pasirodymą, nusprendė pristatyti šventę parapijos salėje.

Aidas pradėjo čiuožti būdamas ketverių metų. Kaip aktyvus vaikas, išmėgino ir daugiau sporto šakų, bet pajutęs, kad čiuožimas jam geriausiai sekasi, kaip pats sako: „pasiliko ant ledo“. Dėl to visai nesigaili. Aštuonis kartus Lietuvos čempionas, Europos čempionato finalininkas ir aštuonių čempionatų dalyvis, septynių Pasaulio čempionatų dalyvis buvo apdovanotas „Fair Play“ sportininko titulu. Šiuo metu gyvena Kalifornijoje, dirba treneriu ir rengia ledo pasirodymus įvairiomis progomis: verslo šventėse, vestuvėse, gimtadieniuose ir t. t. Savo meistriškumą tobulino Rusijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje ir Norvegijoje.

Aido Reklis kolegos, kaip ir jis pats, įžymūs, praeityje buvę sporti-

ninkai, dirbantys treneriais ir dalyvaujantys ledo pasirodymuose įvairiose pasaulio šalyse. Slava Zagardniuk – pasaulio bronzos medalio laimėtojas, Europos čempionas. Val Medvedev – pasaulio jaunimo čempionas,

Magas ant ledo – Aidas Reklis

sudėtingų triukų meistras, pageidaujamas žymiausiuose pasaulio ledo pasirodymuose. Emily Day – buvusi JAV komandos čiuožėja, dabar trenerė, mokytoja, šokėja, dailininkė ir modelis. Taip pat visus savo gražiu balsu pakerėjo Ukrainos operos žvaigždė Marta.

Taigi aš ir sakau, kad jau dėjosi parapijoje, tai dėjosi tą antrą Advento savaitgalį. Visko ir neaprašysi. Pridėdu fotografijų dėl vaizdingumo, o apie Aidą Reklį, manau, dar išgirsime. Tuo tarpu LA lietuviams linkiu būti aktyvesniems ir Advento susikaupime, ir kultūriniame gyvenime. Nežinome nei dienos, nei valandos...

Advento popietė ČLM

Atkelta iš 1 psl.

Skambant muzikai į salę suėjo vaikai ir mokytojos, visi buvo pasipuošę angelų kostiumais, nusiteikę rimčiai ir susikaupimui. Rato centre buvo uždegtos keturios žvakės, simbolizuojančios keturias savaites iki didžiausios metų šventės – šv. Kalėdų. Kiekvieną savaitę uždegama po žvakę, kad mūsų širdys prisipildytų šviesos ir šilumos. „Adventas – tai metas, kai tiesiami keliai – nauji keliai, atnaujinami nutrūkę, užžėlę, duobėti ir akmenuoti. Tai šilumos takeliai į širdis, į draugystę ir buvimą kartu“, – skambėjo mokytojos Silvijos Eglynaitės žodžiai. Po jų vaikučiai tiesė kelius – juosteles, jų gale uždegė po mažą žiburėlį – žvakele, dėjo eglė šakas ir puošė jas konkorėžiais, obuoliais, žaisliukais, taip padarydami didelį vainiką. Prie nupinto vainiko mažieji, va-

dovaujami mokytojos Evelinos Karalienės, padainavo dainelę apie angelus.

Daug džiugių emocijų vaikams suteikė ir Kalėdų senelio apsilankymas. Vaikai kartu su mokytojomis Rasa Stanevičiene ir Onute Cvilikiene ėjo su juo ratelius, šoko ir dainavo.

Tikimės, kad tokios šventės paskatins tėvelius ir vaikučius nepamiršti lietuviškų tradicijų, suprasti jų reikšmę, jas puoselėti bei perduoti iš kartos į kartą.

Tuo metu kitoje mokyklos salėje rinkosi pirmųjų (mokytoja Jolanta Zakaraskienė), antrųjų (mokytojos Rita Gudzevičienė ir Daiva Juzėnas), trečiųjų (mokytoja Sandra Zalnieriūnaitė) klasių mokiniai, jų tėveliai. Sniego besmegeniai šlavė takelius ir kvietė žiemos pasakas į svečius. Pirmąją pasaką sekė pirmos klasės mokinukai. Tai buvo gerai žinoma pasaka „Saulė ir mė-

Tokios šventės ilgam išliks vaikų atmintyje.

nulis”. Mokiniai ne tik vaidino, bet ir dainavo, šoko. Antrų klasių mokiniai, pasipuošę piratų rūbais, sušoko nuotaikingą piratų mankštą, kuri išjudino ir visus esančius salėje – tėvelius, mamytės ir močiutes su seneliais. Visi linksmi lingavo, sėdo ir tūpė, o tai linksmu buvo... O trečios klasės mokinukai visiems pasekė „Senelės pasa-

ka”. Labiausiai visi žiemos pasakų dalyviai apsidžiaugė sulaukę Kalėdų senelio. Kartu jie šoko ir dainavo. Atsisveikindamas Kalėdų senelis kiekvienai klasei paliko po dovanų maišą, kuri vaikai nekantraudami nusinešė į klases. Visi buvo laimingi...

ČLM mokyklos info ir nuotraukos

Na, ar ne graži mūsų eglutė?

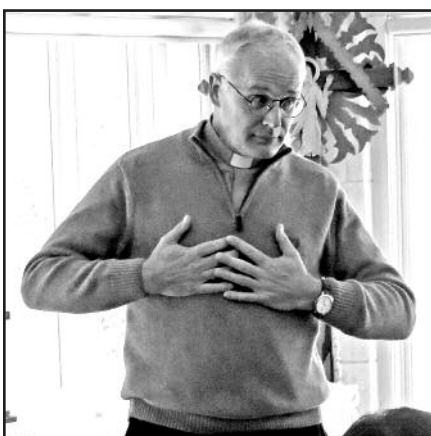
Besmegeniai šlavė takelius... pasakoms

Neatpažįstamai pasikeitusi mokykla, vaikai ir mokytojai.

ČLM archyvo nuotr.

Šv. Juozapas – vyro pavyzdys: rekolekcijos vyrams

Vienas iš rekolekcijų vedėjų – t. Gintaras Vitkus SJ.

Rekolekcijų dalyviai diskusijų grupelėse (pirmojo rato centre – Matas Čyvas, vienas iš renginio vedėjų).

Prasmingo renginio vedėjai – iš kairės: Matas Čyvas (k.) ir t. Lukas Laniauskas SJ.

RIMAS GRIŠKELIS

Gruodžio 9 dieną apie 35 vyrų būrys susirinko į rekolekcijas, kurias ruošė Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija ir Ateitininkų namai, pabendrauti, pamąstyti, išklausti t. Gintaro Vitkaus SJ ir tėvo Luku Laniausko SJ minėtos temos pristatymo.

Rekolekcijos vyko Ateitininkų namuose prie gražiais šiaudinukais papuoštos eglutės. Sužinojome, kad šv. Juozapas buvo tikrai nuostabi asmenybė, neeilinis vyras, nepaprastas pilietis, tačiau jis elgėsi kukliausiai iš visų. Buvo tylus darbininkas, pareigingas tėvas, užjaučiantis šeimos galva, besirūpinantis Marijos gerove ir Jėzaus auklėjimu.

Rekolekcijų dalyviai buvo papra-

šyti susimąstyti – kaip mes būtume pasielgę šv. Juozapo vietoje, sužinojė, kad mūsų sužadėtinė Mergelė Marija laukiasi? Ar būtume kvietę ją į savo na-

mus? Ar ją ir jos sūnų besąlygiškai mylėtume ir saugotume visą gyvenimą? Dievas kalbėjo šv. Juozapui, o jis girdėjo, klausė ir nuostabiai atliko

jam tekusias pareigas. Rekolekcijoms pasibaigus, galėjome tik svarstyti, ar ir mes galėtume būti tokie kaip šv. Juozapas?

Rekolekcijų dalyviai su t. Luku Laniausku SJ (d.).

Rimo Griškio nuotraukos

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

New Yorko jaunųjų ateitininkų advento mugė

Gruodžio 2 d. New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopos jaunieji ateitininkai surengė metinę Advento mugę Maironio lituanistinėje mokykloje. Apie mugę parašė kuopos narė.

Šiais metais Advento mugė labai gerai pasisekė – surinkome net 554 dolerių! Maironio mokyklos mokiniai buvo labai patenkinti ateitininkų kuopos sugalvotais žaidimais, kalėdinėmis prekėmis ir loterija.

Mugės metu kiekvienas ateitininkas turėjo savo pareigas. Vieni dalijo loterijos bilietukus, kiti pardavinėjo prekes, dar kiti pravedė žaidimus ir kitaip užėmė vaikus. Advento mugė yra mano mėgstamiausias kuopos renginys. Uždirbtą pelną paskyrėme savo New Yorko Maironio šeštadienei lituanistinei mokyklai paremti.

Elizabeth Žukauskaitė (13 metų)

Vėlinių – Taize vakaras

Spalio 28 d. New Yorko ateitininkai kartu su Apreiškimo parapija surengė Vėlinių paminėjimą ir Taize pamaldas.

Tai buvo galimybė mintimis prisiliesti prie mūsų artimųjų, kurie iškeliavo į amžinybę artėjant Vėlinių dienai Lietuvoje. Giedant Taize giesmes, skaitant skaitinius uždegėme žvakeles.

Jūratė Žukauskienė

New Yorko ateitininkai minėjo vėlines New Yorko Apreiškimo parapijoje. Iš k.: Greta Nemickaitė ir Ona Pranevičiūtė. Jūratės Žukauskienės nuotraukos

Bendruokime „Facebook“ paskyroje Šiaurės Amerikos ateitininkai

Kuopos globėja dr. Milda Palubinskaitė praveda mugės loteriją. Dešinėje – jaunųjų ateitininkų sukurtas laimės ratas.

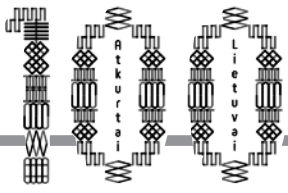
Simas Chacar-Palubinskas „gano“ pliušinius gyvūnėlius – tai mugės laimikiai.

Iš k.: Jonas Risovas, Luka Risovaitė ir Elena Kungytė.

Jonas Lukoševičius, Robertas Chotin, Olivija Žukauskaitė ir Elizabeth Žukauskaitė.

-metį pasitinkant: LIETUVĄ KĖLĖ DAUG RANKŲ

Šiandien – gruodžio 16 diena. Lygiai du mėnesiai iki 2018 m. vasario 16-osios, kai švęsime atkurtos mūsų valstybės šimtmetį. Skaičiuodami vis mažėjančias dienas iki svarbaus jubiliejaus tuo pačiu pažvelkime į svarbiausius žingsnius, atvedusius mūsų tautą prie Nepriklausomybės akto paskelbimo. Šiandien pradėdame istoriko Algirdo Grigaravičiaus straipsnių seriją „Vasario 16-osios link: laisvės kaina“, kurią spausdinsime šeštadieniais iki pat didžiojo jubiliejaus.

Vasario 16-osios link: laisvės kaina (1)

ALGIRDAS GRIGARAVIČIUS

Vyriausioji visuotinio gyventojų surašymo komisija 1923 m. atskirai registravo Pirmojo pasaulinio karo dalyvius. Jų užfiksuota 64 628, iš kurių 11 173 žuvę, 18 712 sužeisti. Penktadalis sužeistųjų tapo invalidais.¹

Istorikas Vytautas Jokubauskas straipsnyje „Dydysis karas: diskursai ir atminimo praktika tarpukario Lietuvoje“ pateikia išpūdingą Lietuvos nuniokojimo vaizdą. Kalvarija, Kybartai, Šakiai, Tauragė ir Šiauliai buvo virtę griuvėsių krūvomis. Šiauliuose sugriauta ar apgriauta 1 900 pastatų, Tauragėje – 410, Raseiniuose, Panevėžyje, Kybartuose, Pažadėje – po 100, Kaune – 50. Sudegė 1200 sodžių su 14 270 ūkių, 2 000 vienkiamų, 270 dvarų ir 50 miestelių, iš viso 57 080 pastatų. Ekonomisto Albino Rimkos skaičiavimais Lietuva be Vilniaus krašto patyrė 3, 733 milijardo litų nuostolį, tokia suma prilygtų 562 tonoms aukso, kai Lietuvos biudžeto išlaidos 1924–1939 m. siekė 4,539 milijardo litų.² Štai kunigas P. Bieliauskas 1917 m. liepos 3 d. rašo: „Vokiečiai karo reikalams plėšia varinį Katedros stogą. Uždengs toliu.“³

J. Basanavičius 1916 m. rugpjūčio mėn. geležinkeliu vykdamas į tėviškę pamastė: „Liūdna Lietuvoje šiuo laiku apsilankant ne tik dėl jos išpuštijimo, bet dar daugiau dėl žlugusio žmonių ūpo, negalėjusio lig šiol aukštin pakilti ir atsigaivinti.“

Nuo Kauno apygardos pradėjus paliai geležinkelį Suvalkų gubernijoje kiek akys siekia retai kur belikusi sena troba tenka matyti: visur tik apsvilę ūkininkų sodybų medžiai styri ir kai kur kaminai riogso. Rods daugelyje vietų matomos trobos naujai dengtais stogais, kaip ir užsėtos dirvos dar liudyte liudija, kad ir čia žmonių gyvenimas dar nevisiškai išnykęs. Sudegintų kaimų ir dvarų plotas tęsiasi pro Garlevą, Mauručius, Kazlų Rūdą ir tik nepertoli nuo Pilviškių baigiasi. Pilviškių ir Vilkaviškio vokiečių sudegintų stočių tik mūro namų sienos stūkso: išlikusi sveika tik Kazlų Rūdos stotis tarp girių.⁴ Okupacinei valdžiai daktaras buvo autoritetu. P. Klimas 1917 m. birželio pabaigoje pasiūžymi, nenorį matyti „Lietuvos aidą“ leidėju – redaktoriu, kad „su tokiu patriarchu“ nepatektų į konfliktinę situaciją, tačiau prieš įrašą pasiūžymo: „vis dar manydamas, jog savo asmenyje jis yra tauta jau buvo bemanas tokį sąrašą [vokiečių projektuotos Pasitikėjimo tarybos kandidatų], su nieku nepasitaręs paduoti. Tik Smet[ona]čia jį sulaukė.“⁵

Antanas Strazdas-Jaunutis (1886–1972) atsiminimuose fiksavo, kad 1916 m. gruodyje pasirodęs atsisaukimas „Lietuviai!“, pasirašytas „Laisvosios Lietuvos kovotojų“ vardu, atsirado dėl tuomet Vilniuje kilusio bado. Jo tekstą tarpusavyje suderino politinių srovių atstovai, nuo krikščionių demokratų Pranciškų Dogelis, socialdemokratų Steponas Kairys ir „centristų“ Petras Klimas, o atspausdino atsiminimų autorius.⁶ Tad politines lietuvių sroves vienijo ne tik politiniai siekimai. Dėl maisto stokos 1916 m. lapkritį Vilniuje mirė 471 žmogus, gruodį – 580, 1917 m. sausį – 640, vasarį – 719, kovą – 850, balandį – per 1 000. Gegužės 23 d. J. Basanavičius į užrašų knygelę įrašė, kad iš valdiškų kepyklų duonos negaunant, tektų „badu dvėsti“, todėl A. Smetona pa-

siūlė savaitei po du tris svarus savo namie keptos. Balandžio 11 d. Vilniaus magistratas miestiečius, maitinamus duona su pelais, maltais šiaudais ir burokais, nustatė pusantra kilogramo davinį savaitei, o gegužės 19 d. dienos norma žmogui sumažėjo iki 100 gramų.⁷ Kunigas Pranas Bieliauskas dienoraštyje gegužės 3 d. įsirašo: „Daug laiko praleidau nieko nepasizymėjęs iš savo kasdienio gyvenimo. Tik pasiskaitęs savo pereinutų metų užrašus vėl panorau rašyti. Vokiečiams užėmus Vilnių tekdavo pastebėti, kad žmonės jaudindavosi pamatę gatvėje kritusį gyvulį. Dabar, atrodo, žmonių jausmai atbuke, nesijaudina pamatę gatvėje parkritusį žmogų. Vaikštau Zavalinės [Pylimo] gatve. Dažnai pastebiu žydukus, išblyškusius, sėdinčius

palei sieną ir prašančius išmaldos. Mažai kas teduoda. Žmonės atrodo išdžiūvę, kiti išpurte, patinę. Kas žingsnis – vargšas. Daugėja vagysčių, nesibijo nė šaudymo ar kalėjimo. Turintieji pinigų, nusipirkę už 40 rublių miltų pūdą, prasimaitina.“ Tačiau politinis gyvenimas ėjo toliau. Metų pradžioje kunigas Pranas Bieliauskas dienoraštyje fiksuoja, kad lietuvių inteligentai skaldosi į partijas, o „Katalikų centras“ dar svyruoja, ar jau stoti į kovą, ar dar palaukti.⁸ Gegužės 8 d. pastebi, kad karas ir žmonių politikavimai atsiliepė ir vaikų gyvenimui: „Mūsų prieglaudos vaikai išėjo į Trijų kryžių kalnus pasivaikščioti. Dar iš tolo mūsiškiai, pamatę priešais ateinančius lenkų vaikus su dvispalve vėliavėle, nutarė su jais pakovoti. Nelaimė, neturi savo vėliavos. Išėitį randa. Prie sausos šakos pririša baltą skepetaitę, į jos kampą įsega „Vyties“ ženkliuką – ir štai vėliava. Į sterbles prisirinkę akmenėlių, išsirikiavę vieni prieš kitus, pradėjo mūšį. Lenkų mažiau, bet jie vyresni, tad pradėjo mūsiškius „laužti“. Mūsų „komendantas“ pasiuntė delegaciją į netoliese esančią kunigo Vincento Liegaus vaikų prieglaudą pasikviesti stipresnių pajėgų. Pajėgos greit pribuvo ir kova užvirė visu smarkumu. Mažesnieji rinko akmenis, o didesnieji „šaudė“. Pergalė mūsų pusėje. Lenkus palaužė ir visai iš kalnų išvijo.“⁹

1917 m. skaudžiu klausimu moksleiviams, „kandidatams į ponus“, tebebuvo bendravimas su sodiečiais, kuriems nepatikdavo taisyklinga literatūrinė lietuvių kalba ir mandagios manieros, santykiai atšaldė ir atsirasdavo bedugnė, dažnas priekaištaudavo dėl išpuikimo. Kaimiečiai įžiūrėdavę ponišką tuštybę ir darydami. Turgeneviškas tėvų ir vaikų požiūrių konfliktas pavirsdavo nutolimu. Taip situaciją aprašė „Ateities“ korespondentas (1917, Nr. 10, p. 313–314).

Kraštą slėgė nesibaigiančios rekvizicijos. Kai kur pritrūkus arklių, kinkė karves. 1917 m. vasario 4 d. Jonas Smilgevičius iš Užvenčio pranešė, kad Kauno gubernijoje fronto reikalams rekvizavo 22 000 arklių.

Raudenų klebonas Kazimieras Pakalniškis 1917 m. liepos 15 d. dienoraštyje taip aprašė karo įtaką žmonėms: „<...> tai jo kaimynas apie tai išgirdęs, kuo greičiausiai bėga pas žandarų ir skundžia savo kaimyną, kam jis be vokiečių leidimo kiaulę pjovė arba savo arklio nevedė į vokiečių mobilizaciją. Vienas mano pažįstamas ūkininkas turėjo nuo vokiečių paslėpęs gražų dviegi drigančiuką. Sužinojo apie tai jo kaimynai ir pranešė žandarams, kad jis laiko paslėpęs drigantą. Tuoju atvažiavo žandarai ir atradę paslėptą drigantą (vokiečių paliepinu visi arkliai drigantai ligi balandžio 1 d. turi būti išromyti), pasiėmė ir išsi-vedė kaip „užgintą daiktą“, o jo savininką padavė

dar į teismą, kam jis neišromijo driganto ir laikė jį paslėpęs. Patys vokiečių žandarai man sakydavo: „Kad ne jūsų pačių žmonės, mes ničnieko nežinotumėme, kas jūsų tarpe dedasi. Juk mes nemokame nei jūsų kalbos, nei jūsų pažįstame, o, žiūrėk, už pusmečio apie jus visus puikiau žino.“ Teisybė, vokiečių žandaras, pagyvenęs vienoje vietoje bent pusmetį, puikiai jau žino ir pažįsta bent didžiuosius savo apylinkės ūkininkus, žino ne tik tai kiek kas turi vaikų, bet puikiai žino kiek kas turi arklių, karvių, kiaulių, žino kas kaip gyvena arba kai kurias šeimos paslaptis, arba senų laikų atsitikimus. Kas tą jam praneša? Ogi tie patys mūsų žmonės. Vieni iš jų eina pas žandarų su savais reikalais ir norėdami jiems įtikti ap-

šneka, sumeluoja [apmeluoja] savo kaimynus arba pažįstamus, kiti paprastai skundžia vokiečiams savo kaimynusis pikto ar keršto ir t. t. Toliau beveik kiekvienas žandaras – ar jis vedęs ar nevedęs – turi mylimą mergą, arba bobą, o kiti turi net po kelias „mylimąsias“ (Liebchen), kurios savo „mylimiesiems“ žandarėliams apie visus išplepa „būtas ir nebūtas istorijas“. Tos vokiečių žandarų mylimosios bobos – kekšės ir mergpalaikės paleistuvės kaip iš senų laikų gyvenančios ir visus gerai pažįstančios – vokiečių žandarams yra pirmasis informacijų šaltinis. Apie tą puikiai supranta mūsų visi žmonės, ir turėdami su vokiečiais kokią nors bylą, visų pirma stengiasi patenkinti arba papirkti žandarų kekšes. Neša joms žmonės sviestus, sūrius, kiaušinius, ir „markių“ dar prideda. Kaip jos žandarams įkalba arba pasako, taip dažniausiai byla ir baigiasi. Mūsų krašte vokiečių žandarai dabar yra visų didžiausia jėga, su kuria reikia skaitytis. Kaip žandarai nusprendė, taip ir aukštesnioji jų vyresnybė padarė.“¹⁰ Su viena iš vokiečių „mylimųjų“ teko akis akin sueiti ir Gabrielei Petkevičaitėi: „Čia susidūriau su labai pasipuošusia lietuvaite (deja! tokių šiais laikais nedinga niekur!). Juodbruvė, nedidelio ūgio, grakšti, žaibuojančiomis juodomis akimis mergina paklausė manęs išdidžiai taip, kaip ir kultūringa ponina niekuomet neklaustų savo tarnaitės. – Ko reikia? – Balsas ne vien išdidžiai ir nekultūringai skambėjo, bet dar reikė savo valandinės vertės aukštą kainą, kuri reiktų lankantiems veikiausiai koku kyšiu dar labiau pakelti.“

Nukelta į 14 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Skelbs aukų ir budelių pavardes?

Vilnius (BNS) – Prie masinių žydų kapaviečių Lietuvoje siūloma įrengti standus, kuriuose būtų skelbiamos ir nužudytųjų pavardės, ir kuo išsamesnė informacija apie egzekucijos vykdytojus.

„Padaryti nėra lengva, nes nėra išsamių tyrinėjimų, negalima kiekvienoje vietoje tiksliai pasakyti, kas yra palaidota. Taip, yra tokie tyrinėjimai, yra dalis medžiagos, tačiau norint apėiti visą Lietuvą, pastatyti tokius standus, kokį matote Leipalingyje, kaip pavyzdiniame, kaip memorialui, kuris turi pasklisti po visą Lietuvą, medžiagos neužtenka. Todėl akivaizdu, kad reikės finansuoti genocido centro veiklą, reikės lėšų ir mes jas surasime”, – teigė iniciatyvą pristatęs Seimo narys Eugenijus Jovaiša.

Iki šiol Lietuvoje buvo tik dvi masinės žydų palaikymo vietos, kur galima perskaityti nužudytųjų pavardes. Stenduose būtų pasakojama apie

Žingsnis link CERN narystės

Vilnius (Prezidentūros info) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė įstatymą dėl Lietuvos ir Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) susitarimo, suteikiančio mūsų šaliai CERN asocijuotosios narės statusą.

Seimui ratifikavus šį susitarimą ir Prezidentei pasirašius įstatymą Lietuva oficialiai tampa asocijuotąja nare vienoje didžiausių ir pažangiausių pasaulyje mokslų organizacijų.

Nuo šiol Lietuvos atstovai dalyvaus CERN mokslinių tyrimų programose, CERN Tarybos ir jos komitetų darbe, bus sudarytos galimybės

Kaunas – būsima Europos kultūros sostinė

Kaunas (Savivaldybės info) – Vyriausybė pritarė Kultūros ministerijos siūlymui 2022 metais suteikti Kaunui Europos kultūros sostinės vardą ir patvirtino programos „Europos kultūros sostinė 2022“ finansavimą bei valdymą.

Numatyta Kauno miesto savivaldybei per 4 metus, nuo 2019 m., skirti tikslingą dotaciją iki 10 mln. eurų kasmet.

Europos kultūros sostinės vardas kasmet suteikiamas ne daugiau kaip vienam miestui kiekvienoje iš dviejų ES valstybių narių. 2009 m. Europos

Siūlo kelti ir istorinę vėliavą

Vilnius (BNS) – Seimo narys Ramūnas Karbauskis ištraukė prieš ketverius metus parengtą įstatymo projektą dėl istorinės vėliavos naudojimo išplėtimo ir ragina ją skubiai priimti.

Lietuvos valstybės istorinė vėliava – raudoname fone Vytis – turėtų būti nuolat iškeliama ant Seimo, Prezidentūros, Vyriausybės, teismų, generalinės prokuratūros, Lietuvos banko, Vyriausiosios rinkimų komisijos, Signatarų namų, savivaldybių pastatų. Ji taip pat turėtų plevėsuoti virš Aušros Vartų Vilniuje, Kauno, Klaipėdos, Medininkų, Biržų, Panemunės, Raudonės, Siesikų, Norviliškių ir Raudondvario pilių, Kernavės piliakalnyje, Senųjų Trakų piliavietėje, Karo muziejaus skverelyje, Kaune bei Birutės kalne, Palangoje.

Įstatymas taip pat įpareigoja istorinę vėliavą kelti švenčių dienomis

Holokausta, šioje vietoje vykusias žudynes, bet ir pateiktos aukų pavardės, jų amžius, konkreti informacija apie žudynes vykdžiusius asmenis. Vienas toks standas įrengtas Druskininkų savivaldybėje, Leipalingyje.

LGGRTC vadovė Teresė Birutė Burauskaitė tvirtino, kad centras yra jau seniai užsibrėžęs tikslą siekti, kad tiek nacių, tiek sovietų režimo „aukos nebūtų bevardės”. Anot jos, miniuose stenduose būtų pristatomas ir vietos žydų bendruomenių gyvenimas iki Antrojo pasaulinio karo, taip pat, remiantis istoriniais šaltiniais, atsiminimais, įvardinti žudynių vykdytojai, nušviestas vietos gyventojų požiūris į Holokausta.

LGGRTC duomenimis, Lietuvoje yra apie 200 masinių žydų kapaviečių.

Per Holokausta Lietuvoje žuvo per 90 proc. iš daugiau kaip 200 tūkst. Lietuvoje gyvenusių žydų. Mūsų dienomis Lietuvoje gyvena apie 3 tūkst. žydų.

plėstis inovatyvioms verslo įmonėms, doktorantai, studentai, jaunesnieji mokslo darbuotojai galės dirbti ir stažuotis CERN, o pramonės įmonės – dalyvauti CERN viešųjų pirkimų konkursuose.

Tarp Baltijos šalių Lietuva pirmoji sulaukė narystės šioje organizacijoje, kaip valstybė, pasiekusi didelę pažangą mokslo, technologijų ir inovacijų srityje.

Lietuvoje bus įkurtas CERN verslo inkubatorius, kuriame įsikurs žinioms ir mokslui imlios įmonės. Tai bus jau dešimtas inkubatorius tarp panašių CERN verslo inkubatorių, įkurtų kitose šalyse.

kultūros sostine buvo Vilnius. 2022 m. teisė vienam miestui suteikti šį vardą yra gavusi Lietuva ir Liuksemburgas. Atrankos procedūrą dėl Europos kultūros sostinės vardo suteikimo organizavo Kultūros ministerija, Lietuvos miestų pateiktas paraiškas vertino nepriklausomų ekspertų grupė.

Kaunas dar kovo 29 d. buvo paskelbtas Europos kultūros sostinės 2022 (EKS) atrankos konkurso nugalėtoju.

Europos kultūros sostinės yra skelbiamos nuo 1985 m. Ši iniciatyva laikoma sėkmingiausiu Europos Sąjungos projektu kultūros srityje.

Siūlo istorinę vėliavą kelti švenčių dienomis virš visų valstybės įstaigų ir institucijų. LLKS nuotr.

virš visų valstybės įstaigų ir institucijų.

Dabar ši vėliava keliama Valdovų rūmuose Vilniuje, Trakų pilyje ir Karo muziejaus skverelyje Kaune.

D. Trump nori naikinti žaliąją kortą

Washingtonas (Bernardinai.lt) – New Yorko gyventojai jau grįžo į metro sistemos tunelius, kur prieš kelias dienas teroristinį išpuolį pabandė surengti imigrantas iš Bangladešo. Kaip rodo stebėjimo kamerų įrašai, per savadarbės bombos sproginimą labiausiai nukentėjo pats teroristas. Jis liko gyvas ir dabar jam pateikti oficialūs kaltinimai dėl teroristinio akto ir paramos „Islamo valstybei”. O JAV prezidentas prabilo apie žaliosios kortos naikinimą, nes teroristas į šalį atvyko grandininės migracijos principu.

Pagal pirminius tyrimo duomenis, 27-erių Akayed Ullah radikalizavosi pats, stebėdamas „Islamo valsty-

bės” propagandą internete, o tai, kad jis atvyko į Jungtines Valstijas čia kaip imigravusios šeimos narys, tik dar paskatino Prezidentą Donald Trump apriboti tokią migraciją.

„Per pastarąsias savaites New Yorke įvyko du teroristiniai išpuoliai, kuriuos įvykdė užsieniečiai, atvykę su žaliosiomis kortomis. Pirmasis atvyko pagal žaliosios kortos loteriją, antrasis – pagal grandininę migraciją. Mes jas abi nutrauksime. Loterijos sistemą ir grandininę migraciją nutrauksime labai greitai. Kongresas turės tuo nedelsdamas užsiimti ir jis tai jau daro, ir užtikrinu, kad turime daug paramos. Mes tai sustabdysime”, – tvirtino JAV vadovas.

Airijoje mažėja pašaukimų

Roma (Vatikano radijas) – Airija išgyvena stiprios sekuliarizacijos etapą, mažėja kunigų, vienuolių skaičius.

Atlikta studija, kurios metu kalbinti kapelionai, dvasininkai, jaunimas, gilintasi į pašaukimų krizės priežastis, kurią išgyvena vienuolijos Airijoje.

Pagal kai kuriuos 2016 m. balandžio mėn. duomenis, 78 proc. airių save vadina katalikais. Diecezinių kunigų, kurių 2004 m. buvo 3.140, 2014 m. liko 2.620. Per dešimtmetį sumažėjo ir vienuolių skaičius nuo 2160 iki 1880.

Dar labiau sumažėjo seserų vienuolių – net 23 proc., 2012 m. jų buvo 7000. 2016 m. apie 10 proc. airių paskelbė neišpažįstantys jokios religijos.

Airija vis dar bando susitvarkyti su lytinio išnaudojimo Bažnyčioje skandalo pasekmėmis, kuris sukretė Airijos Katalikų Bažnyčią, jo padariniai juntami tiek visuomenėje, tiek Bažnyčioje.

Tyrimo ataskaitoje pastebima, kad jauni airiai, besirenkantys vienuolinį gyvenimą, tai tie, kurių nepalietė lytinio išnaudojimo skandalas, tačiau vis tik dėl tų įvykių prarasta viena karta.

Pasaulyje vėl auga ginklų pardavimai

Stockholmas (ELTA) – Tarptautiniai ginkluotės koncernai vėl parduoda daugiau ginklų: pernai 100 didžiausių ginklų koncernų apyvarta išaugo iki 374,8 mlrd. dolerių (318 mlrd. eurų). Apie tai savo naujausioje studijoje skelbia Švedijos taikos tyrimo institutas „Sipri”.

Ginklų pardavimai vėl auga pirmą kartą po penkerių metų mažėjimo, lyginant su 2015-aisiais – 1,9 proc., o su 2002-aisiais – net 38 proc. Tai, anot „Sipri”, dėl besitęsiančių politinių įtampų ir karinių konfliktų nėra netikėta. Be to, kai kurios valstybės modernizavo savo karines pajėgas ir pirkė naujų ginklų sistemų.

Daugiau kaip du trečdaliai pajamų už ginkluotę – 217 mlrd. dolerių – teko amerikiečių įmonėms. Jos, lyginant su metais anksčiau, pardavė 4 proc. daugiau produkcijos. Su savo ginklais ir naikintuvais F-35 apyvartą 10,7 proc. pirmiausiai didino rinkos lyderis „Lockheed Martin”.

Rusijos gamintojai savo pardavimus padidino 3,8 proc., ir tai yra gerokai mažiau nei ankstesniais metais. To priežastis, remiantis ataskaita, yra ekonominiai sunkumai šalyje. Pietų Korėjoje tuo tarpu dėl grėsmės regionui ne tik buvo perkama daugiau ginklų, bet ir vis labiau gyvinama vietinė ginklų pramonė.

„Facebook“ kaltinamas dėl Rusijos reklamų

Londonas (BNS) – Įtakingas britų parlamentaras apkaltino „Facebook” rimtai neįtirus galimos Rusijos įtakos per balsavimą dėl „Brexit”, šiam socialiniam tinklui aptikus tik tris reklamas, susijusias su viena žinoma propagandos grupe.

Parlamento Kultūros ir žiniasklaidos komiteto pirmininkas

Damian Collins pakartojo savo prašymą suteikti informacijos pagal tyrimą dėl „netikrų naujienų” poveikio praėjusių metų referendumui.

Šis komitetas ir Didžiosios Britanijos rinkimų komisija paprašė „Facebook” ir „Twitter” detalių apie Rusijos remtas reklamas jų platformose per referendumo kampaniją.

Prašymas buvo pateiktas iškilus

Parlamentaras D. Collins kaltina „Facebook” į tyrimą žiūrėjus atšainiai. Coventry Telegraph nuotr.

įrodymams, kad vienas Rusijos propagandos skleidimo šaltinis – kompanija „Internet Research Agency” – veikė per praėjusių metų JAV prezidento rinkimus.

Socialinės žiniasklaidos milžinė sakė, kad prašymą vertino labai rimtai ir padėjo komisijos tyrimui.

Tačiau D. Collins sakė, kad „Facebook” atliko ribotą tyrimą.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

R. Meilutytė – vėl Europos čempionė!

Ant aukščiausios pakyls vėl atsistojusi Rūta Meilutytė (v.): „Medalis pridės pasitikėjimo“. EPA-ELTA nuotraukos

Tauriausio metalo medalį Kopenhagoje vykstančio Europos plaukimo čempionato 25 m baseine moterų 50 m plaukimo krūtine rungtyje iškovojė Rūta Meilutytė.

20-metė lietuvė gruodžio 13 dieną, trečiadienį, finale atplaukė per 29,36 sek. ir pasiekė geriausią šio sezono rezultatą Europoje.

Antrąją vietą užėmė suomė Jenn Laukkanen (29,54 sek.), trečiąją – švedė Sophie Hansson (29,77 sek.). Finale plaukė aštuonios sportininkės.

Aukso medalį šiame čempionate R. Meilutytė iškovojė po ketverių metų pertraukos.

„Viskas labai gerai pavyko, todėl labai džiaugiuosi, kad ne tik laimėjau, bet ir pavyko parodyti gerą rezultatą. Dėl ligos nesitikėjau, kad tokį pasieksiu. Medalis pridės pasitikėjimo, kad

viskas eina gera kryptimi”, – sakė Europos čempionė R. Meilutytė.

Atrankos varžybose R. Meilutytė (30,03 sek.) tarp 50 plaukikių buvo trečia, o pusfinalyje užfiksavo geriausią rezultatą (29,72 sek.).

R. Meilutytei vis dar priklauso šios rungties Europos rekordas – 28,81 sek.

Penktadienį, gruodžio 15 dieną, plaukdama kitoje rungtyje, 100 m plaukimo krūtine, Lietuvos atstovė R. Meilutytė su antru rezultatu pateko į finalą.

Mūsų šalies plaukikė, kuriai priklauso šios rungties pasaulio rekordas (1 min. 2,36 sek.), pusfinalyje nuotolį įveikė per 1 min. 4,95 sek. ir nusileido tik suomei J. Laukkanen (1.04,89).

Šeštadienį vakare vyksiančiame finale varžysis aštuonios greičiausios plaukikės.

ELTA

D. Rapšys pirmą kartą tapo Europos čempionu!

Pirmąkart Europos čempionas Danas Rapšys (v.): „Šis medalis yra Lietuvai“.

Lietuvos atstovas Danas Rapšys iškovojė aukso medalį Kopenhagoje vykstančio Europos plaukimo čempionato 25 m baseine vyrų 200 m plaukimo laisvuju stiliumi rungtyje.

22-ejų metų lietuvis finale gruodžio 14 dieną, ketvirtadienį, atkarpą įveikė per 1 min. 40,85 sek. ir net 1,04 sek. pagerino atrankoje pasiektą Lietuvos rekordą.

Antroje plaukimo pusėje D. Rapšys daugiau nei korpusu lenkė visus varžovus ir išpūdingai tapo Europos čempionu.

„Nuostabus jausmas. Nuo ryto, kai pavyko parodyti gerą rezultatą, jaučiau, kad ir vakare viskas bus gerai. Šis medalis yra Lietuvai, o aš labai džiaugiuosi, kad pavyko plaukti tokiu greičiu”, – po akinsio plaukimo kalbėjo D. Rapšys.

Antrąją vietą užėmė rusas Aleksandras Krasnychas (1.42,22), trečiąją – britas Duncan Scott (1.43,07).

Tai jau antrasis D. Rapšio medalis šiose Europos pirmenybėse. Trečiadienį jis 200 m plaukimo nugara rungtyje iškovojė bronzą.

Kiti Lietuvos atstovai, Andrius Šidlauskas ir Giedrius Titenis, penktadienį varžėsi dėl kelialapio į finalą vyrų 100 m plaukimo krūtine rungtyje. Deja, nė vienas iš jų į finalą nepateko.

20-metis A. Šidlauskas pusfinalyje nuotolį įveikė per 57,96 sek. ir pagerino asmeninį rekordą. Jam atiteko dešimtoji vieta. 28-erių metų G. Titenis atplaukė per 58,08 sek. ir liko 11-as.

Rusas Kirilas Prigoda atkarpą įveikė per 56,02 sek. ir 0,14 sek. pagerino Europos rekordą, kuris nuo lapkričio 19 dienos priklausė kitam Rusijos plaukikui Olegui Kostinui.

Vyrų 50 m plaukimo laisvuju stiliumi pusfinalyje penktadienį Lietuvos atstovas Simonas Bilis užėmė 12-ąją vietą.

24-erių metų lietuvis nuotolį įveikė per 21,32 sek. Iki aštuntosios pozicijos ir kelialapio į finalą S. Biliui pritrūko 0,09 sek.

Greičiausiai pusfinalyje plaukė rusas Vladimiras Morozovas. Jis finišavo per 20,45 sek. ir pasiekė naują Europos čempionatų rekordą.

Į šeštadienį vyksiantį finalą pateko aštuoni plaukikai. ELTA

M. Kuzminskas išrinktas mėgstamiausiu Lietuvos sportininku

108 tūkst. balsų – tiek visuomenės dėmesio ir palaikymo sulaukė geriausių Lietuvos sportininkų rinkimai. Tris savaites vykęs balsavimas – visuomenės indėlis į „LTeam apdovanojimus“, lemiantis 25 procentus galutinio rezultato.

Savo nuomonę interneto vartotojai pareiškė balsuodami „Metų sportininko“, „Metų sportininkės“, „Metų vyrų komandos“, „Metų moterų komandos“, „Metų trenerio“ ir „Metų trenerės“, „Metų proveržio“, „Metų pergalės“ bei „Metų populiariausio sportininko“ nominacijose.

Balsavimas dosniausias buvo Mindaugui Kuzminskui. Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės narį visuomenė išrinko mėgstamiausiu 2017 metų Lietuvos sportininku. M. Kuzminsko sąskaitoje – 6626 balsai. Antroje vietoje liko plaukikas Giedrius Titenis (5495), trečioje – dviratininkas Ramūnas Navardauskas (4075).

Drauge su kitų nominacijų nugalėtojais, Lietuvos rinktinės krepšininkas bus apdovanotas gruodžio 22 dieną Vilniaus „Siemens“ arenoje vyksiančiame iškilmingame „LTeam apdovanojimų“ renginyje.

Kas taps geriausiais 2017 metų Lietuvos sportininkais, priklauso ne tik nuo visuomenės nuomonės.

„LTeam apdovanojimų“ nugalėtojus renka Lietuvos tautinio komiteto (25 proc.), Lietuvos sporto žurnalistų federacijos (25 proc.), Lietuvos sporto federacijų sąjungos (12,5 proc.), Lietuvos trenerių asociacijos (12,5 proc.) deleguoti asmenys ir įgalioti atstovai bei interneto vartotojai (25 proc.).

Galutiniai rinkimų rezultatai paaškęs gruodžio 22 dieną jau minėtame renginyje.

Po visuomenės balsavimo savo nominacijose pirmąją: „Metų sportininkas“ – Andrius Gudžius (6066 visuomenės balsai); „Metų sportininkė“ – Airinė Palšytė (4554); „Metų vyrų komanda“ – porinės irklavimo keturvietės įgula su Dovydu Nemeravičiumi, Martynu Džiaugiu, Aurimu Adomavičiumi ir Rolandu Maščinsku (6196); „Metų moterų komanda“ – irklautojos Milda Valčiukaitė ir Ieva Adomavičiūtė (5392); „Metų treneris“ – Vaclovas Kidykas (4219); „Metų trenerė“ – Tatjana Krasauskienė (4061); „Metų proveržis“ – keturvietės baidarės įgula Aurimas Lankas, Edvinas Ramanauskas, broliai Mindaugas ir Simonas Maldoniai (4772); „Metų pergalė“ – porinė keturvietė (Dovydas Nemeravičius, Martynas Džiaugys, Aurimas Adomavičius ir Rolandas Maščinskas).

„LTeam apdovanojimai“ yra kasmetinis geriausių Lietuvos sportininkų pagerbimas. Į juos pretenduoja tik olimpinį sporto šakų atstovai.

Mindaugas Kuzminskas džiaugiasi savo populiarumu. Dainiaus Labučio nuotr.

Aloyzui Baronui – 100

„Retai kuris nors žmogus galėjo telkti savyje tiek talentų, kaip Aloyzas, ir dar tokių nepaprastų, – rašė apie A. Baroną jo bičiulis gydytojas Petras Kisielius. – Jis poetas, beletristas, žurnalistas, humoristas. Visus šiuos talentus bent iš dalies paliudija keliasdešimt jo parašytų knygų“. Gruodžio 12 dieną A. Baronui būtų suėję 100 metų. Gerai pažįstamas veidas Čikagoje šeštame–aštuntame praėjusio amžiaus dešimtmečiuose, šiandien jis gyvas tik vyresniųjų išėivijos lietuvių atmintyje ir vis dar – nepaisant prieš dešimtmetį Lietuvoje išleistos monografijos – mažai pažįstamas Lietuvos skaitytojui. Tad minėdami šimtąjį rašytojo ir laikraštinių gimtadienį pažvelkime į jį tokiomis akimis, kokiomis jis neseniai buvo pristatytas savo kraštiečio – kraštiečiams, Biržų apylinkių gyventojams.

Dirbęs tėvų žemei

ALGIRDAS BUTKEVIČIUS

Daug metų vienas iš produktyviausių lietuvių išėivijos rašytojų Aloyzas Baronas Lietuvos skaitytojams buvo nežinomas. Dokumentinių apybraižų apie knygnešį Jurgį Bielinį, poetą Vincą Stonį, rašytojus Rojų Mizarą ir Petrą Rusecką autorius, poetas ir literatūros tyrinėtojas Jonas Petronis man rašė, kad Lietuvoje, sovietams viešpataujant, vienintelis A. Barono knygų skaitytojas buvęs Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijos spaudos ir informacijos skyriaus vedėjas Vytautas Kazakevičius. Retkarčiais leidiniuose jis publikuodavo išėivijos gyvenimo apžvalgas, recenzuodavo išėivijos knygas, kai ką perspausdindavo. 1968 metais „Gimtajame krašte“ V. Kazakevičius per kelis numerius išspausdino A. Barono romano „Vieniši medžiai“ ištraukas su savo komentarais. Juose teigiama, kad A. Barono kūryba yra labai gausi ir įvairi, tačiau iš jos nuolat kyšančios klerikalinės ir nacionalistinės tendencijos.

(...) O kitaip ir negalėjo būti, nes jo jaunesnis brolis Benjaminas žuvo kovodamas už Lietuvos laisvę partizanų būryje, sesuo Janina su motina buvo ištremtos į Vorkutą, tėvas priverstas slapstytis apleistose Žaliosios girios sodyboje. „Aloyzas Baronas bolševikus keikdavo kiekviena proga ir negalėdavo atleisti tiems, kurie su jais per daug broliavosi“, – jau po jo mirties prisimins išėivijos rašytojas Česlovas Grincevičius.

Daugelį metų kartu su A. Baronu „Draugo“ dienraštyje dirbęs poetas Kazys Bradūnas vienoje „Laisvosios Europos“ radijo parengtoje laidoje kalbėjo, kad iš arti turėjo progą stebėti Ba-

rono darbštumą ir tvirtą principingumą, nekompromisinį jo plunksnos neatlaidumą Lietuvos okupantui. Todėl Baronas buvo vienas iš labiausiai Lietuvoje puolančių lietuvių rašytojų. Paskak Bradūno, Baronas, būdamas tikras liaudies žmogus, buvo kietas riešutas bolševikų kūjui, aštri ašaka, kurios okupantas nenurijo.

Vaikystė – su piemens botagu ir knyga

Tikriausiai niekas nemanė, kad 1917 metų gruodžio 12 dieną Vabalninke, Martišiūnų gatvės gale stovėjusiame, baltomis langinėmis pasi-puošusiame Anelės ir Mykolo Baronų namelyje gimęs Aloyzas taps rašytoju. Skurdi buvo jo vaikystė, todėl, kaip rašoma po mirties žmonos Nijolės rūpesčiu išleistoje jo novelių knygos „Trisdešimt istorijų suaugusiems“ įžangoje, „jo mokykla buvo tėvų pasakojimai, motinos dainos ir giesmės, apylinkės gyventojų linksnumas, pokštai ir taiklūs posakiai“.

Vaikas būdamas labai norėjo mokytis. Tačiau gimnazija buvo nepasiekiamą svajonė. Septynias vaikystės vasaras praleidęs su piemens botagu ir knyga rankoje, po daugelio metų prisimins: „Mano širdis galėjo plyšti nuo verkimo, kai šeimininkas vežė savo dukteris į gimnaziją. O aš vis laukuos prieš gyvulių, su knygomis užantyje... Tikėjau, gal sekančiais metais, bet ir sekančiais metais įvyko tas pat“...

Aloyzo tėvas Mykolas, mūrininkas, buvo nuoširdus ir mielas žmogus, daugelio miestelio gyventojų gerbiamas už jo daromą gerą naminių alų. Motina Anelė – gyva, pilna sąmojaus moteris, kurios sukurtas linksmas is-

torijas kartodavo visas miestelis. Todėl nenuostabu, kad ir Aloyzui neprireikė nuo mažens šmaikštesnio žodžio kišenėje ieškoti. Vaikas būdamas jis parašė pirmuosius eilėraščius, kuriuos netrukus pradėjo spausdinti vaikų laikraščiai. 1931 metais dvisavaitiniame žurnale vaikams „Žvaigždutė“ buvo išspausdinti net keturi A. Barono eilėraščiai. Po daugelio metų rašinyje „Apie kasdienybę“ jis prisimins, kad eilėraščius pradėjęs rašyti „nusižiūrėjęs“ nuo iš Vabalninko kilusio Leonardo Žitkevičiaus, kuris parodęs, kaip juos rašyti.

L. Žitkevičius ir vėliau skatino Baroną kurti, negailėjo jam patarimų, Vokietijoje, savo redaguojamuose „Žiburiuose“ spausdino A. Barono noveles. Nenutrūko šių dviejų rašytojų draugystė ir Amerikoje. Čia Leonardas Žitkevičius parašė to paties likimo bičiuliui skirtą penkių eilėraščių ciklą „Su Aloyzu Baronu“.

Kaune

Baigęs Vabalninko pradžios mokyklą ir kurį laiką padirbėjęs pieneje, A. Baronas išvažiavo mokytis į Kauno amatų mokyklą. Vėliau dirbo ginklų dirbtuvėje, o vakarais lankė suaugusių gimnaziją, kurią baigė 1941 metais. Porą metų Kauno universitete studijavo techniką, o paskui literatūrą. Rašė eilėraščius. Vabalninkietis rašytojas ir žurnalistas Vladas Būtėnas, vėliau bene geriausias Barono bičiulis Čikagoje, prisimena, kad pas ilgametį Vabalninko kleboną Matą Kirli, į platų klebonijos sodą, vasaromis susirinkdavo atostogų suvažiavusi miestelio ir apylinkių moksleivija ir studentija, daugiausia ateitininkai. Čia jis pirmą kartą ir išgirdęs iš Kauno atvažiavusį Aloyzą, skaitantį savo poeziją. „Kai iš Kauno į Vabalninką atostogoms grįždavo Aloyzas Baronas ir iš to pat miestelio kilęs kitas humoristas – Leonardas Žitkevičius, čia ir gimdavo naujosios satyros, po to pasiekdavo Kauną ir išsisklaidydavusios po visą Lietuvą. Pvz., ‘Dvi švilpynės, vienas tonas, čia Berlynas, ten Maskva, viens raudonas kaip sėtonas, kitas rudas, kaip šuva’. Arba – ‘Anglai į Reichą bombas vis grūda, sako, užmuškim tą blakę rudą’... ir t. t.” – rašo V. Būtėnas.

1943 metų kovo mėnesį uždarius universitetą, A. Baronas redagavo „Pogrindžio kuntaplį“ (išėjo 3 numeriai), rašė politines satyras, žinomas ir vabalninkiečiams.

1944-iejai

Nežinia, kaip būtų susiklostęs jo likimas, jeigu ne 1944 metai, kuomet sovietinė armija pradėjo iš Lietuvos stumti vokiečius. Aloyzas Baronas kartu su kitais jaunuoliais buvo pagautas ir priverstas kasti vokiečių karaviams apkasus. Šitai prasidėjo sunkus ir pavojingas gyvenimo etapas, užtrukęs beveik metus. Buvęs A. Barono draugas, vėliau Rytų Uralo lagerių kalinys Zigmas Pavilonis 1991 metų gegužės 16 dienos „Trimite“ rašė: „Vieną 1945 metų sausio pabaigos dieną su Aloyzu Baronu nešėme ant pečių sienojų bunkeriu statyti. Pamažu lingavome link statomo objekto. Aloyzas priekyje, aš iš paskos. Netikėtai priekinis sienojų galas trinktelėjo į žemę, vos ir manęs neparbloškė, petį užgavo. Pamačiau, kad Aloyzas paslydo ir suklypo, tačiau apsirikau, viskas buvo blogiau: klaidi kulka pataikė į koją, jis liko gulėti, kol bus suteikta pagalba. Aloyzą išgabeno į ligoninę, o mus šiek tiek vėliau ‘išvadavo’ sovietai“.

Šitai A. Baronas pateko į Vakarų. Iš Berlyno atvykęs į didžiausią

amerikiečių zonoje Hanau perkeltųjų asmenų stovyklą, studijavo Frankfurto Getės universitete teisę ir filosofiją, rašė eilėraščius ir noveles. Redagavo satyrinį laikraštį „Irklo kotas“, su Bernardu Brazdžioniu ir L. Žitkevičiumi spausdino eilėraščius vaikams skirtame žurnale „Gimtinių žiburiai“, bendradarbiavo žurnaluose „Studentų dienos“, „Aidai“, savo kūrybą skaitydavo literatūros vakaruose.

Gyvenimas JAV ir kūryba

1949 metais atvyko į JAV. Apsigyveno Čikagos priemiestyje Cicero. Dirbo fabrike, o vakarus, sekmadienį rytmečius skirdavo kūrybai, knygoms.

1950 metais už novelę „Srovė“, kurioje panaudotas rezistencinės kovos motyvas, jis gavo pirmąją Čikagos lietuvių literatūros draugijos įsteigtos novelės premiją. Tikriausiai šio įvertinimo paskatintas Čikagos ateitininkų moksleivių susirinkime pasiūlė tiems, kurie domisi literatūra, stoti į jo globojamą literatūrinį būrelį.

Dar 1947 metais Vokietijoje rotoprintu buvo atspausdinta jo knygelė vaikams „Kačiukai“. 1951 metais išleidžiama pirmoji novelių knyga „Žvaigždės ir vėjai“. Ją dedikuoja broliui Benjaminui, žuvusiam pokario metais kovose su sovietiniais okupantais. Tais pačiais metais pasirodė novelių romanai „Debesis plaukia pažemiu“, vėliau buvo parašytas romanas „Užgesęs sniegas“ (1953 m.), knyga „Antrasis krantas“ (1954 m.), romanas „Sodas už horizonto“ (1955 m.).

1955 metais A. Baronas buvo pakviestas dirbti į „Draugo“ redakciją. Čia dirbo iki mirties, 25 metus. Buvęs jo bendradarbiai tvirtina, kad kūrybai šis darbas nebuvo parankus: dieną reikėjo redaguoti straipsnius, pačiam rašyti, rinkti žinias, jas ruošti spaudai. „Draugui“ jis parašė apie 3000 straipsnių, recenzijų, aprašymų, vedamųjų įvairiausiomis temomis, kurių daugelis ir šiandien aktualūs.

Tačiau buvo ir laisvų vakarų, susitikimų su išėivijos veikėjais, įdomiais žmonėmis. Čia dirbdamas su Nijole Narbutaite, lankiusia jo vadovaujamą literatūrinį būrelį, sukūrė šeimą, išaugino du sūnus – Gintarą ir Saulių, tapo iškiliumi išėivijos rašytoju, parašė 26 įvairaus žanro knygas (kartu su vertimais į anglų ir latvių kalbas – daugiau kaip 30). Tai romanai, apsakos, novelių rinkiniai, religinės legendos, monografijos, eilėraščiai. Nepamiršo ir satyrų, kurias dažniausiai skaitydavo pobūvių programose. Jo iniciatyva „Draugo“ dienraštyje atsirado dr. S. Aliūno (toks buvo A. Barono slapyvardis) humoristinis puslapis „Spygliai – dygliai“.

Kartu dienraštyje dirbęs Bronius Kviklys prisimins, kad A. Baronas buvo įgijęs visus gero žurnalisto privalumus, buvęs labai apsiskaitęs, atidžiai sekęs ne tik išėivijos, bet ir pogrindžio, okupuotosios Lietuvos valstybinę ir laisvųjų kraštų spaudą. Perskaitęs beveik visus išleidžiamus grožinės literatūros veikalus, publicistinius raštus. Vedamuosiuose straipsniuose publicistiškai kėlęs lietuviško gyvenimo aktualijas, kasdien daug laiko skirdavęs žinioms rinkti, atsiųstoms korespondencijoms taisyti, iliustracijoms bei jų parašams ruošti.

Intensyvus, varginantis darbas nebuvo dėkingas jo literatūrinei kūrybai. Paklaustas žurnalisto, kaip redakcijoje dirbant tas techniškai kasdieninis darbas atsiliepiantis kūrybai, rašytojas atsakęs: „Dirbtuvė kartais, dirbdamas neatsakingą darbą, gali net pagalvoti apie charakterius ir veikėjus, ir iš viso smegenys pailsi.

Dirbdamas redakcijoje turi rūpintis, ir dar labai įtemptai, laikraščio tobulumui, nes tai didelė atsakomybė prieš skaitytoją”.

„Dauguma ankstyvųjų novelių ir romanų pagrindinių veikėjų yra jauni vyrai iš ramaus Lietuvos miestelio, pasaulinio karo metu išplėsti iš namų – išvaryti kasti vokiečiams apkasų pačioj pafrontėj, arba sugaudyti vergų darbui badaujančioj arba bombarduojamoj Vokietijoj”, – šitaip pirmojo A. Barono kūrybos dešimtmečio herojai apibūdinami veikale „Lietuvių egzodo literatūra”.

Meniškiausia ir brandžiausia iš karo tematikai skirtų A. Barono knygų – memuarinis romanas „Lieptai ir bedugnės”. Ši knyga premijuota „Draugo” dienraščio premija, išversta į anglų kalbą. Ji buvo puikiai įvertinta ne tik vietiniuose laikraščiuose, bet ir literatūros žurnale „Saturday Review”. Tai buvo vienintelis iš šių žurnalų patekęs lietuvių rašytojas. „Malonu pamatyti savo pavardę šalia Steinbecko. SR recenzija yra moralinis laimėjimas ne tik mano ir leidyklos, bet ir visų lietuvių rašančiųjų”, – džiaugėsi A. Baronas.

Antrajame savo kūrybos dešimtmetyje A. Baronas ėmėsi vaizduoti išeivijos problemas, o trečiojo dešimtmečio romanuose atskleidžiamas jau gerai išsikūrusių išeivių iš Lietuvos gyvenimas.

Aloyzas Baronas turėjo daug gerų draugų ir šimtus pažįstamų. „Cicero kolonijoje jį pažinojo net vaikai, kuriems jis rasdavo ir įdomų žodį, ir dovanėlę. (...) Be galo smagu būdavo Aloyzo kompanijoje. Kiek sąmojau, kiek taiklaus gyvenimo apibūdinimo, kiek gilių filosofinių minties. (...) Aloyzas turėjo labai gerą atmintį, bet dar didesnę fantaziją, kas yra nepaprasta Dievo dovana rašytojui. (...) Aloyzas buvo religingas, aukštos moralės žmogus, religiniai motyvai atsispindėdavo ir jo romanuose bei novelėse. (...) Niekuomet neapleisdavo sekmadieniais ar kitomis šventomis dienomis šv. Mišių”, – prisiminė Petras Kisielius.

A. Baronas buvo įsitikinęs, kad kiekvieno lietuvi, o ypač menininko, svarbiausia gyvenimo misija – dirbti savo tėvų žemei. Susirašinėjo su savo bičiuliu Lietuvoje poetu Eugenijumi Matuzevičiumi. Abu keisdavosi knygomis. A. Baronas į Lietuvą siūsdavo ne tik savo, bet ir kitų išeivijos rašytojų ir poetų knygas. Dažniausiai po du tos pačios knygos egzempliorius, kad E. Matuzevičius galėtų kai kam jas atiduoti ar išmainyti. Apgailėstavo, kuomet siunčiamas knygas sulaikydavo saugumas ir jos adresato nepasiekdavo. Padėjo savo seseriai Janinai, siūsdamas jai siuntinius su sovietmečiu deficitinėmis medžiagomis.

Tarsi nujausdamas, kad neilgai jam likimo skirta būti šioje žemėje (mirė 1980 metų rugsėjo 7 dieną, eidamas 63-uosius, palaidotas Čikagos Šv. Kazimiero kapinėse), Aloyzas Baronas skubėjo rašyti. Tikriausiai dėl šios skubos ne visi kūriniai pasižymėjo brandumu. Jo amžininkai, recenzavę ankstyvasias A. Barono knygas, kaltino jį stiliaus puošnumu, neįprastomis metaforomis, minties paradoksis ir prieštaravimais, manieringumu, tuščiu filosofavimu, jo paties susikurtais štampais. Tačiau vėlesnėje beletristikoje A. Barono raštų stilius pasidarė skaidrus, nuosaikiai realistinis, pakankamai vaizdus ir poetiškas. Buvęs Aloyzo bičiulis, literatūros tyrinėtojas Algirdas Titas Antanaitis laiške man rašė: „Aš pats esu vienaip ar kitaip rašęs apie kiekvieną A. Barono knygą, išskyrus gal tik pirmąsias, kurios bene trys išėjo man tarnaujant kariuomenėj ir būnant Europoj. Mano recenzijomis jis niekada nebuvo patenkintas, nes niekada jo negirdavau, nors jį laikydavau geru rašytoju”.

Šiam talentingam ir darbščiam rašytojui duoklę atidavė literatūros mokslininkė Janina Žekaitė (literatūros kritiko Vytauto Kubiliaus žmona), parašiusi monografiją „Aloyzas Baronas”, kurią 2007 metais išleido leidykla „Versus aureus”. Tačiau romanas „Lieptai ir bedugnės”, prilygstantis garsiausių pasaulio rašytojų šia tema parašytiems kūriniams, leidėjų dėmesio nesulaukia.

Autoriaus pašlovinimas ir užkeikimas

Lai šlovė apšviečia Doktorą Aliūną
Ir jos neužtemdo jokie daktarai,
Sau pasižaboję mūs veiklos arklūną,
Kurs atgal šlubuoja, kai pirmyn varai.

Šlovėje jo plunksna sidabru težėri,
Saulės auksu – skylės rūmų stoguose
Ir kristalo taurės, iš kurių mus šėrė
Hennessy konjakais ir tautos dvasia.

Lai iš jų vėl kietus pirmūnus vaišina
ALIJOSIAUS LAPŲ karčia arbata,
Ir kurie už airės Cadillac mašiną
Lovoje suminkštėja tartumei vata.

Lai visus – ar būtų užkurys ar svainis,
Jei staiga apkurstą, kai kovon šauki,
Ar devintą kailį dešimtu pamainęs
Su kuolu žygiuoja mūsų priešaky.

Ir kursai išaugo valdžioje į plotį
Ir kūmus išstūmė iš tautos vadų,
Kurs iš krūmų moka buldogu suloti,
O atliepia balsas volungės aidu.

Lai visiem – po lašą, kam naudos per maža,
Ar, užsmaugęs kapšį letena grubia,
Į tautinį kapą, baigęs žemės lažą,
Save patį veža svetimam grabė.

Ir kurie liežuviais mums ausis nuskaldo,
Choru rausvą melą gieda prakilniai,
Ir tylos žmogelį, nuostabiai pamaldų,
Jeigu jį apžėrgia devyni velniai.

Kur darbe atšąla, o bare įkaista,
Iš garbės tribūnų spjauto skystimu, –
Lai visiem Aliūnas čia prirašo vaistą,
Kurį net ir ašen pagiriom imu!

Antanas Gustaitis

(Įvadas dr. S. Aliūno satyros rinkinei „Alijošiaus lapai”, 1975)

Dr. S. Aliūnas

Kultūrų sujungimas

Profesorius Šalkauskis rašė
Apie kultūrų jungimus,
Sujungus vandenį ir skaičių,
Tuoj ima kultūrėt žmogus.

Dešrų mes kartais su kopūstais
Užvalgom papročiu senu,
O kad muzikais neišplūstų,
Mes jas užliejam šampanu.

Ir jungias su Mac Neil Jūratės,
Marlynos slenka prie Algių,
Net pats Šalkauskis nepramatė
Apsijungimų šių svarbių.

Svarbu sujungt kultūrų poliai,
Rašė profesorius tada,
O šiandien jungias baisiai uoliai
Suknelės mini su barzda.

Daug laiko bėgo ir negrįžo,
Bet viskas sukosi ratu,
Muziejų guli mūsų vyžos
Draug su karališku batu.

Neinančio, neskaitančio ir nesimeldžiančio rojaus

Tūkstantis žingsnelių į susirinkimą,
O mane baisiausiai šiandien miegas ima.
Ir kai salėj liepia subendruomenėti
Aš salone savo negaliu girdėti.
O jei kas kovoja dėl kokio veikėjo,
Tai tegu ir klauso tas, kuris nuėjo.

Tūkstančius žodelių spaudoje spausdina
Ir visus skaityti žurnalus vadina.
Ir visi visokiais aforizmais raito,
Tik žmogus urvinis laikraščių neskaito.
Bet kas gi neskaito, tai tas ir nežino,
Kad kas nors laukiniais spaudoje vadina.

Tūkstantis žingsnelių į mūsų bažnyčią,
Betgi į saliuoną daug arčiau lyg tyčia.
Ir kai atsėdi tu ramiai pas barą,
Negirdi klebonas kaip už griekus bara.
Ar kas nusidėjo, ar nenusidėjo,
Sėdi tas kaip rojū, kuris niekur nėjo.

Nekuklus prisipažinimas

Niekam pasauly aš nepavydžiu,
Anei Šimučiui jo postų didžių,
Aš nepavydžiu Budrikui štoro,
Ir nei Sodeikai „Dainavos” choro,
Aš nepavydžiu garbės Babrauskui,

Anei Blekaičiui, anei Radauskui,
Tik vieno daikto aš labai noriu –
Pasidaryti greičiau graborium.

Galį streikuoti anglis ir pienas
Ir kainas kelti alus ir plienas,
Ir dėl nedarbo kiekvieną rytą
Fabrikų šimtas užsidaryti;

Griūna saliuonai, Hot-point ir
Fordas,

Tiktai graborius stovi, kaip
lordas,

Tiktai graborius rūko cigarą:
Žmonės vis miršta, gyventi gera.
Ar Ilinojus ar Oklahoma

Visi vis skuba pas Abraomą.

Niekam pasauly aš nepavydžiu,
Anei Vijeikiui jo garso didžio,
Aš nepavydžiu nei Don Kuraičiui,

Tiktai pavydžiu ašen Vasaičiui,
Tik ponui Petkui ašen pavydžiu,
Pasisekimo ir darbo didžio,

Tiktai pavydžiu ašen Eudeikiui,
Kam laidot žmones kas dieną reikia,
Tik Petru Gurskui, tiktai Ridikui,

Tiktai Bukauskui, tiktai Philypui,
Tik vieno daikto aš labai noriu –
Pasidaryti greičiau graborium.

– Nebūkit stori diedai ir mamos,
Kad mums nereiktų tiek daug balzamo,

– Kalba graboriai visi sustoję,
Giltinę gerbia, skrybėlėmis moja.
Pamatę žmogų rimtai pažiūri:

– Atrodo šitas tuoj mirti turi,
Kaip reikės naują kadelaką pirkti,
Jei nesiskubins nei vienas mirti?

Niekam pasauly aš nepavydžiu,
Anei Balzekui jo turtų didžių,
Tik einu, sėdžiu ar chorui ploju,
Vis kankinuosi, visad galvoju –

Užmiršęs valgyt, gert ir rūkyti –
Kaip reik graborium pasidaryti.

Dail. Bruno Vešota

CHIRURGAJ

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos, Chirurgija,
Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com
Audra P. Karalius Advokatė (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com
A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com
Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir
Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEGAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą: šalies
žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh •

www.facebook.com/DraugasNews

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2017 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turstinės kelionės į Baltijos kraštus 2017m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

**FIRST RATE
REAL ESTATE**

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886

E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai
 Patirtis – daugiau nei
25-eri metai

PERSPEKTYVUS namų, butų, žemės, verslo, investicijų
PIRKIMAS, PARDAVIMAS,
FINANSAVIMAS, PERFINANSAVIMAS ir
NUOMA

Rasa Mitkus

Nekilnojamojo turto ir paskolų brokerė

630-202-6867 rmitkus@yahoo.com
103 Ogden Ave, Clarendon Hills, IL 60514
homemaxrealtors.com

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas 2 miegamųjų, 2 vonių butas su garažu Palos Hills. Naujai išklotos grindys, bute yra skalbykla ir džiovyklė. Rami vieta, geros mokyklos. Kaina 1 300 dol. Tel. 773-742-2603

PERKA

**BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.**
tel. 708-603-5494

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA

Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

**REIKALINGI
RANGOVAI****SU PATIRTIMI NAMŲ
RENOVAVIMO DARBAMS.**

KREIPTIS TEL. 630-660-7861

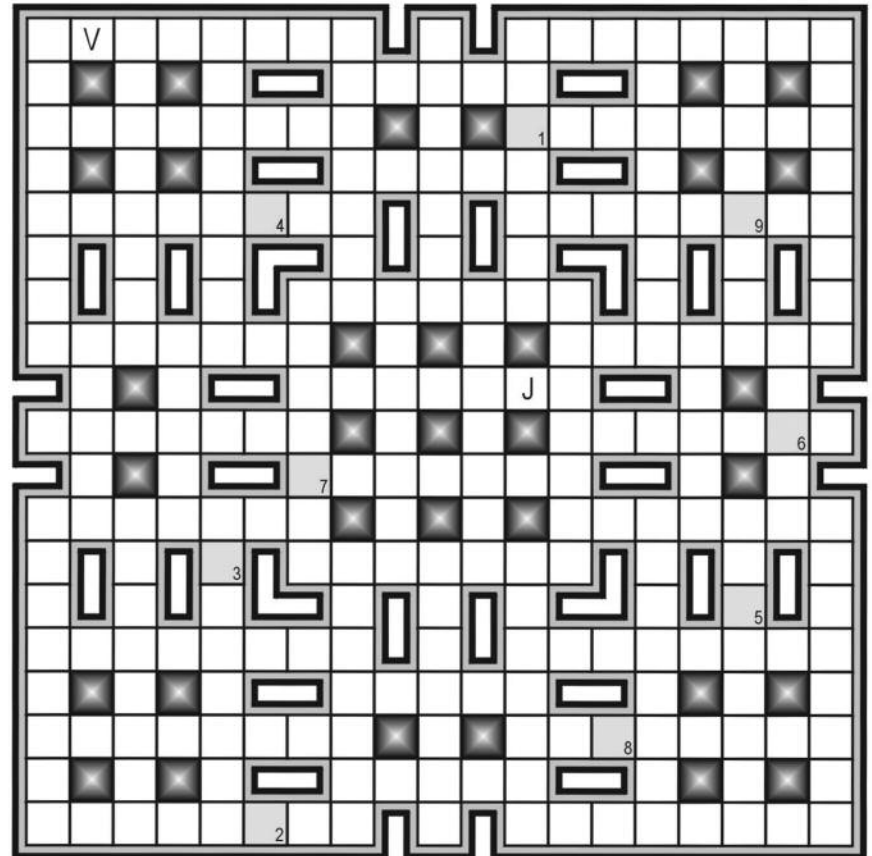
Namų renovacijos
bendrovei reikalinga
administratorė nepilnai
darbo savaitei.

Kreipkitės tel. 630-202-6867

www.draugas.org

Surašymas Nr.078

Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

5 raidės:

AKMUO – ATGAL – BRAUN – CŪGOS – KAKTA – MOIRA – PUIKU – RONDO.

7 raidės:

ABĖCĖLĖ – APKASAI – BRAILIS – DAUGIAU – INKSTAI – LAIŠKAI – LEŠIENĖ – MUSMIRĖ – NAVAGOS – NIAGARA – ONIKSAS – PUBLIKA – REALIJA – SMALIŽĖ – SOSTINĖ – TANKUMA – TULIKAI – ŽĖRUTIS – ŽIBALAS – ŽIRAFOS.

8 raidės:

ANTILOPĖ – ANTRĄSYK – APGAUTIS – AROMATAI – BULGARAS – DRAŠUOLĖ – DVITOMIS – FREGATOS – GRAIŽTAI – GRAUŽENA – GWARDIJA – IMPULSAS – ISLANDAS – KOLONIJA – MISISIPĖ – PAKAITOM – RUMUNIJA – SAUSLIGĖ – SAVARSTĖ – STAGARAS – TERAKOTA – TURISTAI – VYNUOGĖS – ŽALIUZĖS.

DRAUGAS

— nuo 1909 metų —

**Mano laikraštis – nuolatinis
– patikimas – mus siejantis!**

Naujiems prenumeratoriams

- \$120 metams \$65 pusei metų
 \$115 internetinė (pdf) metams
 \$30 internetinė (pdf) trims mėnesiams

www.draugas.org

Leidžiamas tris kartus per savaitę – antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujame Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Hubbard Street šokėjai nenustoja stebinti

Hubbard Street Dance Chicago šokėjai atlieka Crystal Pite „Grace Engine”.
Todd Rosenberg nuotraukos

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Yra tik du būdai gyventi...

Vienas – galvoti, jog stebuklų nebūna...

Kitas – galvoti, jog viskas yra stebuklas

Albert Einstein

Gal ne veltui sakoma, kad gyvenimas prasideda sulaukus keturiasdešimties? Būtent tokį savo jubiliejų šveičiantis Hubbard Street Dance Chicago (HSDC) demonstruoja kūrybinę brandą ir tuo pačiu spinduliuoja jaunystę. Jokie sąnarių skausmai nevargina jaunų šokėjų, jie viską puikiai mato vos apšviestoje scenoje, jie sklendo erdvėje tarsi panteros, o ką jau bekalbėti apie jų nesenančią įprotį – kiekvieną sezoną, t. y. keturis kartus per metus pateikti šiuolaikinio šokio gerbėjams vis išradingesnius pastatymus. Gruodžio 9-tosios vakarą ėjau į 40-ojo sezono žiemos spektaklį nė neabejodamas, kad nepamatysiu nė vieno „faux pas“! Išlepintas žiūrovas? Taip! Bet tuo pačiu ir vertinantis bei dėkingas už ilgą kūrinių kūrybiškumą bei profesionalumą.

Šį kartą visas pasirodymas buvo skirtas vienai choreografei – Crystal Pite. Jos šokio piešinius sunku atpažinti žodžiais – juos būtina regėti scenoje. Su kiekvienu žingsniu ar šuoliu šokėjas susiduria su rimtu iššūkiu. Čia, kaip ir žiemos gilumoje, nepajusi nei optimizmo, nei šviesos. Choreografė vienu metu ir detalai apibrėžia, ir sukuria laukinį žmogaus kūną. Kaip sako HSDC meno vadovas Glenn Edgerton, Crystal yra „aiškiaregė, perteikianti šokėjams ypatingą gilumą ir energiją. Jos kūriniai yra jautrūs, pažangūs, gerai apgalvoti“. Ši Čikagos trupė Pite kūriniais praturtina savo repertuarą nuo 2014 metų. Iš pradžių tai buvo ištrauka iš „A Picture of a Falling You“, po metų – „Solo Echo“. Šiuos du provokuojančius šokius matėme ir gruodžio 9-tosios vakarą. Jie – pribloškiantys! Pirmąjį 18 minučių trukmės šedevrą (Owen Belton muzika) meistriškai atliko Jacqueline Burnett ir Elliot Hammans; antrąjį (pagal Ludwig van Beethoven) ugingai sušoko Andrew Murdock ir Michael Gross. Po pertraukos visa HSDC trupė stulbinančiai išpildė „Grace Engine“ – tai, bent mano akyse, tapo to vakaro

Michael Gross ir Andrew Murdock, „The Other You“.

blizgančia karūna!

Akivaizdu, jog šokėjai be galo mėgsta tai, ką jie daro scenoje. O tai, ką jie daro, galima apibūdinti labai paprastai ir aiškiai: tas nuostabusis kūrybos fenomenas. Norėtusi pasakyti: „Don't tamper with perfection“! Tačiau akivaizdu – kūrybos neužtvėnsi, ši trupė, kaip ir geras vinas, su amžiumi toliau bręsta ir atsiskleidžia dar nepažintais kvapais ir spalvomis. Visi, kurie alsuoja šio ansamblio dvasia – meno vadovai, šokėjai, scenografai, garso inžinieriai, apšvietėjai, kostiumų kūrėjai – yra verti didelės pagarbos. Čia norėčiau ypatingai išskirti „Grace Engine“ režisierę Alexandra Damiami bei apšvietėją Jim French. Jei Dangus egzistuoja Žemėje – tai atsitinka 27 minučių trukmės choreografės Crystal Pite kūrinys „Grace Engine“.

HSDC nesnaudžia ant laurų. Jie jau ruošiasi naujam, pavasariniam, sezonui. 2018 metų kovo 23–24 d.d. Harris Theatre patalpose vyks šokio spektakliai, skirti Alejandro Cerrudo kūrybai. Mes, senieji šio ansamblio gerbėjai, gerai žinome, jog Cerrudo yra choreografijos genijus, HSDC siela ir ašis. Nekantriai lauksime naujų jo choreografinių atradimų! O savo 40-tąjį sezoną HSDC baigs birželio mėnesį su choreografo Ohad Naharin kūrinium „Minus 16“. Dar ne vėlu įsigyti bilietus į šio jubiliejinio sezono pastatymus. Beje, tai ir įsimintina bei prasminga dovana, kurią galite palikti mylimam žmogui po Kalėdine eglute. Daugiau apie ansamblio pasirodymus ir repertuarą sužinosite apsilankę jų svetainėje: www.hubbardstreetdance.com

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

Kalėdiniam krepšelyje – aukos Draugo fondui

Ir vėl šv. Kalėdų spinduliais šviečia Betliejaus žvaigždė, skelbdama Išganytojo gimimą.

Bėgame, lekiamo, skubame. Laiko vis stinga, vis nespėjame. Kur skubame? Skubame gyventi, o laikas bėga kaip upelio vanduo. Kaip ir kasmet su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais sveikinsime savo artimuosius, gimines, draugus, juos apdovanodami šventinėmis dovanomis. Tačiau, nepamirškite, kad Kalėdų senelio dovanų labai laukia ir Draugo fondas.

Šventės nėra tik dovanų metas, bet taip pat ir proga žvilgtelėti į nueitą kelią, pasvarstyti, kur mes eisime toliau. Pašto dėžutės yra užverstos įvairiomis siuntomis ir prašymais. Amerikiečių organizacijos gal teprašo kelių dolerių, bet tikisi milijonų atsakymų. Mes, lietuviai, pirmiausia turime pasirūpinti savimi – savo organizacijomis, lietuviškomis mokyklomis, savo spauda, nes svetimšaliai mums neaukos. Tad prieš Kalėdas ir Naujuosius metus pagalvokite apie „Draugą“, kurio dovana jums – geras lietuviškas laikraštis, lietuvius jungiantis jau per šimtą metų.

Artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikiname visus „Draugo“ laikraščio skaitytojus, Draugo fondo rėmėjus. Esame dėkingi visiems, atsiliepusiems į Draugo fondo rudens vąjį ir atsiuntusiems aukas kalėdiniam krepšeliui. Taip pat dėkingi už visas iki šiol gautas aukas istorinei knygai.

Rašydami testamentus, nepamirškime dalį turto paskirti Draugo fondui.

Marija Remienė

DF tarybos pirmininkė

Draugo fondui aukuoja:

200 dolerių:

Dalia Woss, Missouri City, Tx.,
garbės narė, iš viso 1,100 dol.

Stepas ir Giedrė Matai, Independence, OH, iš viso 975 dol.

100–50 dolerių:

Ričardas ir Jolita Klementavičiai,
Gulf Breeze, FL, iš viso 870 dol.

Bruno ir Marilyn Jaselskiai,
Evanston, IL, iš viso 395 dol.

Istorinei knygai aukuoja:

200 dolerių

Čikagos lietuvių moterų klubas, Chicago IL, iš viso 700 dol.

Irena Penikienė, St. Petersburg Beach, FL jamžino Gediminą Peniką,
NY, Bendruomenės metraštininką, fotografą.

Visiems rėmėjams dėkojame už aukas.

Visų jų pavardės bus įrašytos istorinėje knygoje.

Vasario 16-osios link:

Atkelta iš 7 psl.

O aš žiūrėjau į ją, tik didelį pasigailėjimą jausdama ir veik ją studijuodama. Galva jos buvo rūpestingai sušukuota. Iš pryšakio juodi kaip smala plaukai garbiniuoti, viršugalvy žibančių šukų palaikomi.

Baltas kaklas apsuptas irgi žibaniais karoliais, stuomuo aptemptas pirktine languota bliuskele, nauja naujintele, madas vaikančia; už tokią šiais laikais nemaža pinigų reikia pakloti. – Norėčiau su ponu vakmeisteriu pasimatyti, – atsakiau ramiai, švelniu balsu. – Eik ten, kur visi žmonės stovi. Paprašyk jaunesnio žandaro, tas moka lietuviškai, padės susikalbėti, – beldė man vis liepiantis, akiplėšiškas merginos balsas. Nuėjau nurodytu keliu. Buvau jau pirm girdėjusi, jog mergina iš tų, kurios už savo gėdą šiais laikais naudojasi „laisvu, ponišku gyvenimu“... Tarp kitko, vietos gyventojai skundėsi, kad ji savo reikalavimais ir įsakymais didžiau varžo žmones, ne-

kaip pats vakmeisteris. Kas šeštadienį miestelio namų savininkės turi eiti paeiliui pačios arba savo vietoj samdyti ir siūsti valsčiaus (kur gyvena žandrai ir priima žmones) šluoti ir grindų valyti.”¹¹

Bus daugiau

1. Lietuvos žmonių aukos didžiam kare (1914–1918 m.). // Statistikos biuletenis – 1925, Nr. 4 – P. 46.
2. Žr.: Lituanistica – 2016, Nr. 4 – P. 242–243.
3. Bieliauskas P. Vilniaus dienoraštis. 1915. XII. 26 – 1919.XI.26. – Vilnius: Voruta, 2009 – P. 87.
4. Basanavičius J. Iš lietuvių gyvenimo 1915–1917 m. po vokiečių jungo. – Vilnius: „Svyturio“ spaustuve, 1919 – P. 3.
5. Klimas P. Dienoraštis. 1915.XII.1 – 1919.I.19. – Chicago: A. Mackaus knygų leidimo fondas, 1988 – P. 175.
6. LLMA, F. 375, AP. 1, B. 3, L. 17–18.
7. LLTI BR, F2-48, lapai nenumuoti.
8. Bieliauskas P. Vilniaus dienoraštis. 1915. XII. 26 – 1919.XI.26. – Vilnius: Voruta, 2009 – P. 82.
9. Ten pat, P. 85
10. Pakalniškis K. Rusų vokiečių karo užrašai. // Karo archyvas – 1940, T. XII – P. 142.
11. Petkevičaitė-Bitė G. Karo meto dienoraštis, III tomas. – Panevėžys: E. Vaičekausko leidykla, 2008 – P. 135–136.

Adventas ir Šv. Kalėdos**Šv. Mišių ir šventinių renginių tvarka****Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija
(14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439)**

Gruodžio 10 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. – Kalėdinis chorų koncertas bažnyčioje.

Gruodžio 15 d., penktadienį, 7 val. v. – Bendruomeninis Susitaikinimas (išpažintis).

Gruodžio 18 d., pirmadienį, 7 val. v. – Bendruomeninis Susitaikinimas (išpažintis).

Gruodžio 19 d., antradienį, 11 val. r. – Bendruomeninis Susitaikinimas (išpažintis).

Gruodžio 24 d., sekmadienį, 9 ir 11 val. r. – Kūčių dienos šv. Mišios.

4 val. p. p. ir 10 val. v. – Kūčių vakaro šv. Mišios (Bernelių Mišios).

Gruodžio 24 d., sekmadienį, 6 val. v. – Misijos Kūčių vakarienė (prašome registruotis iki gruodžio 20 d.).

Gruodžio 25 d., pirmadienį, 9 ir 11 val. r. – Kalėdų dienos šv. Mišios.

Gruodžio 27–28 d., trečiadienį–ketvirtadienį, nuo 9 val. r. iki 5 val. v. – Biblinė vaikų stovykla (Ateitininkų namuose).

Gruodžio 31 d., sekmadienį, 9 ir 11 val. r. bei 6 val. v. – šv. Mišios. Šventoji Šeima (Naujųjų metų išvakarės).

Sausio 1 d., pirmadienį, 9 ir 1 val. r. bei 6 val. v. – šv. Mišios. Švč. Mergelės Marija, Dievo Gimdytoja (Naujieji Metai).

Sausio 7 d., sekmadienį, 9 ir 11 val. r. bei 6 val. v. – šv. Mišios. Kristaus apsiėškimas (Trys karaliai).

Asmeninės išpažintys – kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį, nuo 5 val. p. p. iki 6 val. v.

**Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia
(6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629)**

Gruodžio 8 d., penktadienį, 11 val. r. – šv. Mišios. Švč. Mergelės Marijos nekaltojo prasidėjimo šventė.

Gruodžio 16 d., šeštadienį, 4 val. p. p. – Bendruomeninės Susitaikinimo pamaldos ir asmeninės išpažintys.

Gruodžio 24 d., sekmadienį – Kūčių dienos šv. Mišios: 9:30 val. r. – angliškai, 11 val. r. – lietuviškai, 3 val. p. p. – Jaunimo Mišios (giedos vaikų pop choras „Svajonė“), 10 val. v. – Bernelių Mišios (giedos parapijos choras).

Gruodžio 25 d., pirmadienį – Kalėdų dienos šv. Mišios: 9:30 val. r. – angliškai, 11 val. r. – lietuviškai.

Sausio 1 d., pirmadienį, 11 val. r. – Naujųjų Metų šv. Mišios.

Asmeninės išpažintys – kiekvieną šeštadienį nuo 3 iki 4 val. p. p.

**Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos
Nekalto Prasidėjimo parapija
(2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632)**

Gruodžio 10 d., sekmadienį, 10 val. r. – Antrasis Advento sekmadienis.

Gruodžio 17 d., sekmadienį, 10 val. r. – Trečiasis Advento sekmadienis. Po pamaldų – suneštinis Kalėdinis pobūvis parapijos salėje.

Gruodžio 24 d., sekmadienį, 10 val. r. – Ketvirtasis Advento sekmadienis. 8 val. v. – Bernelių šv. Mišios.

Gruodžio 25 d., pirmadienį, 10 val. r. – Kalėdų ryto šv. Mišios.

Gruodžio 31 d., sekmadienį, 10 val. r. – Šv. Šeimos Šventė.

Sausio 1 d., pirmadienį, 10 val. r. – Švč. Mergelės Marijos Gimdytojos Šventė ir Naujieji Metai.

Sausio 7 d., sekmadienį, 10 val. r. – Trijų Karalių Šventė.

Šv. Mišias atnašauja kun. Gediminas Keršys.

Ketvirtadieniais 8:30 val. r. taip pat vyksta lietuviškos šv. Mišios. Po jų klausomos išpažintys.

Šv. Antano bažnyčia

(1500 S. 50th Ave., Cicero, IL 60804)

Gruodžio 17 d., sekmadienį, 8:45 val. r. – šv. Mišios. Po Mišių — Advento agapė ir vaišės.

Gruodžio 25 d., pirmadienį, 8:45 val. r. – Kalėdų dienos šv. Mišios.

Gruodžio 31 d., sekmadienį, 8:45 val. r. – Šv. Šeimos Šventė.

Sausio 1 d., pirmadienį, 8:45 val. r. – Švč. Mergelės Marijos Gimdytojos Šventė ir Naujieji Metai.

A † A**ROMUALDAS MATAS VEITAS**

mirė 2017 m. gruodžio 13 d. savo rankomis statytuose namuose Milton, MA, sulaukęs 92 metų amžiaus ir apsuptas savo mylinčios šeimos.

Gimė Verbūnuose, Lietuvoje, Mato ir Onos Veitų šeimoje. Jis buvo jauniausias iš aštuonių vaikų. Karui grasinant, Romas baigė Šiaulių berniukų gimnaziją. Jis ir jo brolis Brutenis įstojo į Gen. Plechavičiaus kariuomenę ginti Lietuvos. Sovietų kariuomenei užėmus kraštą, jie pasitraukė į Vokietiją. Ten buvo priimti į inžinerijos programą Technische Hochschule, Hanoveryje. Imigravęs į Jungtines Amerikos Valstijas, Romas baigė statybos inžineriją University of Delaware. Po to jis persikraustė į Bostoną, kur Northeastern University įgijo statybos inžinieriaus magistro laipsnį.

1955 m. jis vedė Redą Stelmokaitę. Kartu jie užaugino sūnų Rimvydą ir keturias dukras – Redą, Daivą, Audrą ir Nidą.

Iš pradžių Romas dirbo savo srityje „Camp, Dresser and McKee“ įmonėje. Netrukus kartu su broliu Bruteniu sukūrė „Veitas & Veitas Engineers“, kur dirbo iki pat pensijos. Kartu su broliu jis taip pat pastatė ir tvarkė „Windjammer Cove Apartments“ Braintree mieste.

Romas buvo aktyvus Lietuvių Bendruomenės narys. Jis buvo vienas iš Taupa Lithuanian Federal Credit Union of Boston steigėjų, kuriai pirmininkavo daugelį metų. Jis taip pat buvo veiklus narys Lithuanian Childrens' Relief, Bostono Lietuvių Bendruomenėje, Amerikos lietuvių inžinierių draugijoje, South Boston lietuvių klube, dalyvavo skautų veikloje, giedojo Šv. Petro lietuvių parapijos chore, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos chore ir priklausė lietuvių tautinių šokių grupei bei sambūriui Bostone.

Liūdesyje paliko: mylimą žmoną Redą Stelmokaitę Veitienę, sūnų Rimvydą su žmona Dana, anūkus Algį, Mykolą ir Matą; dukterį Redą su vyru Jonu Limantu, anūkus Martyną, Andrių ir Redą; dukterį Daivą su vyru Ray Kobs, anūkus – Aurą su vyru Michael Hagerty, Romualdą su žmona Claire Neidhardt bei Lina; dukrą Audrą su vyru Petru Avizoniu, anūkes Rasą ir Gintą; dukrą Nidą su vyru Matiss Purins, anūkes Zylę ir Liliją bei daug gimių Jungtinėse Valstijose ir Lietuvoje.

Velionio lankymas – penktadienį, gruodžio 15 d. nuo 4 val. p. iki 8 val. vakaro, Casper's Funeral Home, 187 Dorchester St., Boston, MA 02127. Laidotuvių šv. Mišios bus atnašaujamos St. Peter's Lithuanian Church, gruodžio 16 d. 10 val. ryto.

Vietoje gėlių šeima pageidautų aukos Matas Veitas Veterinary Academy Scholarship (Mato Veito Veterinarijos akademijos stipendija) arba Taupa Lithuanian Federal Credit Union, PO Box 95, South Boston, MA 02127.

Liūdinti šeima

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON**FUNERAL DIRECTORS**

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

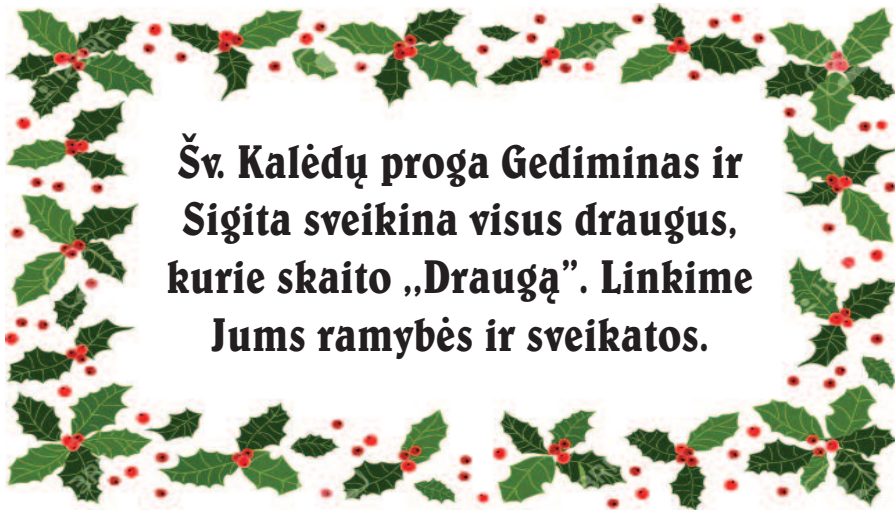
PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** gruodžio 20 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į skaityklą Pasaulio lietuvių centre Lemonte, kur matysite LRT šventinę programą – linksmą dainų, šokių ir juokų pyne.

■ **16-metė sopranas Agnė Giedraitytė iš Čikagos** sekmadienį, gruodžio 17 dieną, dalyvaus Kalėdiname koncerte kartu su žinomu italu tenoru Micheal Castaldo. Koncertas vyks Our Lady of Mount Carmel Church, 785 Highland Ave., Waterbury, CT 06708. Pradžią – 3 val. p. p. Apylinkėse gyvenantys lietuviai kviečiami atvykti pasiklausyti jaunosios dainininkės. Dėl bilietų skambinkite tel. 1-800-

838-3006 (event # 3134412) arba 1-203-756-8981.

■ **2018 m. sausio 13 d. minėsime dvidešimt septintąsias** tragiškų, tačiau mūsų Laisvę subrandinusių ir mūsų Tautą sutvirtinusių įvykių, metines. Siekiant kartu su Lietuva pagerbti Tėvynės laisvės gynėjų atminimą, Lietuvos šaulių sąjunga išsivijoje, Čikagos lietuvių bėgimo klubas ir Čikagos skautų vietininkija sausio 14 d. organizuoja 9 km bėgimą/ėjimą, kuris vyks prie 31-osios gatvės paplūdimio Čikagoje. Dalyviai renkasi 12:30 val. p. p., bėgimo pradžia – 1 val. p. p. Po to vaišinsimės karšta arbata, kava ir šauliška koše.

Šv. Kalėdų proga Gediminas ir Sigita sveikina visus draugus, kurie skaito „Draugą“. Linkime Jums ramybės ir sveikatos.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos **708-907-3000**

Sekite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SAUGUMO IR GREIČIO GARANTIJĄ

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Šiuo metu jau surinkinėjame siuntas Kalėdoms!

Mielieji,

Artėja didžiosios metų šventės – Kalėdos. Tai laikas, kai užbaigiame pradėtus darbus, apmąstome pasiektus laimėjimus, su viltimi žvelgiame į ateitį.

Lietuvių Fondas, šiemet švenčiantis savo 55-metį, džiaugiasi, kad, padedant LF nariams ir aukotojams, gali dosniai prisidėti prie lietuviškos veiklos puoselėjimo.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už aukas, dosnumą ir nuoširdų darbą.

Tegul ateinantys 2018-ieji – Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metai – bus naujų galimybių, nuoširdaus, glaudaus bendradarbiavimo metai.

Ramių ir jaukių šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų Jums ir Jūsų šeimoms.

Su šv. Kalėdomis ir ateinančiais Naujaisiais metais!

Lietuvių Fondo vadovybė

NEPAKARTOJAMAI LINKSMAS 2018 NAUJUJU METU sutikimas

Po koncerto - šokiai su DJ SAULIUS!!!

su estrados Princu **Cicinu** ir šokių teatro **ROKADA** merginomis

12/31 8:00 POKYLIŲ SALĖJE Alpine Banquets 8230 S. Cass Ave, Darien, IL. Daugiau informacijos tel. 312.731.4524 Bilietai: Old Vilnius Cafe, Kunigaikščių Užėiga, Lithuanian Plaza

Uždelskite, vietų skaičius į šį nepaprastą vakarą yra ribotas!

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

Savings 0.90%
IRA 1.40%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ dėkoja už aukas, skirtas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Rosemarie Ignash – 8 dol., Žaneta Cirbulėnaitė – 50 dol., Vladė Siliūnienė – 50 dol., Birutė Bulotaitė – 250 dol. Vaiko metinei paramai: Jūratė Augienė – 360 dol., Laura Kriaučiūnaitė – 720 dol., Regina Šerpetytė – 200 dol., Algimantas Gureckas – 360 dol. A. a. Liucia Krutulienės atminimui dr. Lawrence Suddenfort aukojo 100 dol. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 1133 Amber Dr., Lemont, Illinois 60439, mob. tel. 630-347-8527, namų 630-243-7275, el. pastas: indretijunelis@sbcglobal.net

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

A. a. Magdalenos Stankūnienės prisiminimą pagerbiant šeima siūlė aukoti Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid). 560 dol. suaukojo: V. ir F. Dullick, J. Ruibis, A. ir I. Draugeliai, R. Sell, W. ir R. Binder, A. Sutkuvienė. „Saulutė“ (1133 Amber Dr., Lemont, Illinois 60439) dėkoja už aukas ir reikia užuojautą šeimai bei artimiesiems.